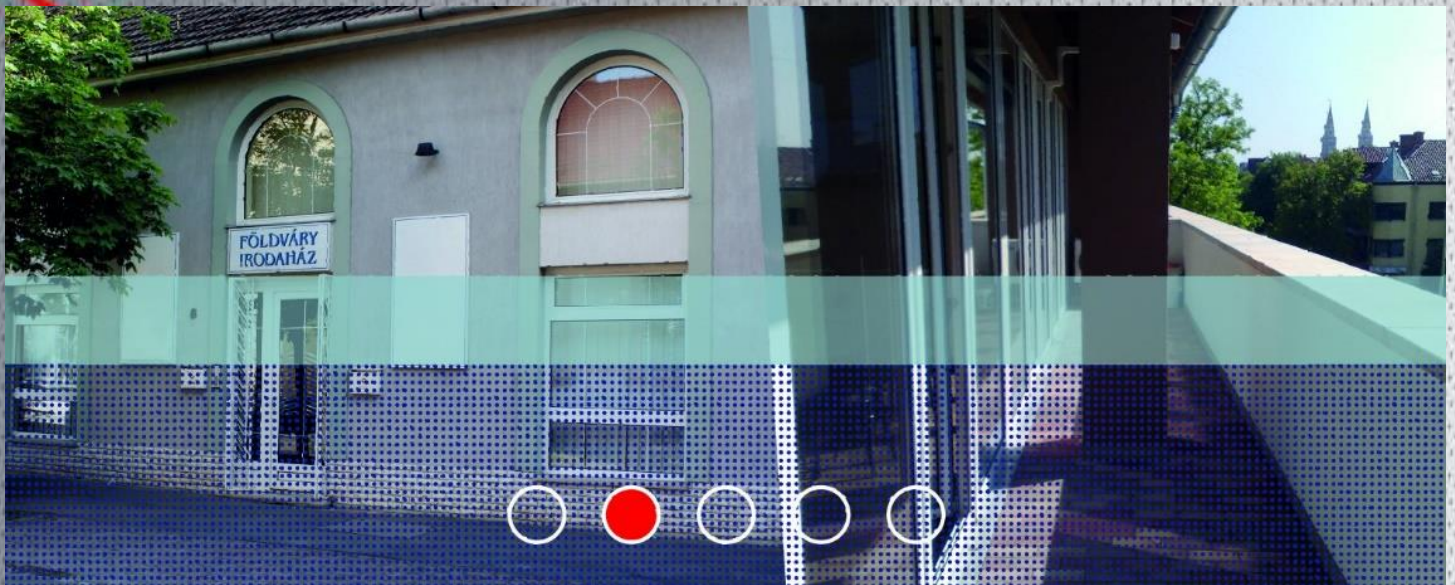


Pályázatok rövid összefoglaló dokumentuma Szentés Város Önkormányzata részére



Tartalomjegyzék

Aktív Települések Program 2023-as kiírás	1
Csökkenhet a Budapest-központúság a területfejlesztési politikában.....	5
Társadalmi egyeztetés indult az állami építési beruházások rendjéről	6
Elfogadásra került a Digitális Állampolgárság Program	7
Magyarország újra hozzáférhet az európai uniós forrásokhoz.....	8
Interreg VI-A IPA CBC Magyarország Szerbia 2021-2027	9
Az Európai Bizottság jóváhagyta Magyarország KAP 2023 és 2027 közötti időszakára vonatkozó stratégiai tervét.....	32
Módosult a „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” (TOP Plusz-1.3.1-21) felhívás keretösszege	32
Geotermikus energia térnyerésének támogatása	33
Konszenzus születhet az új állami beruházásokról szóló törvény kérdésében	34
Módosultak a "Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása" című (TOP_Plusz-1.3.1-21 kódszámú) felhívás mellékletei	37
Építési és Beruházási Minisztérium új jogszabályok kialakításához fogott	38
Szigorodnak az építési, fejlesztési törvények.....	39
Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP PLUSZ)	41
2022. évi II. törvény Magyarország minisztériumainak felsorolásáról.....	45
Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól.....	46
A Kormány 1268/2022. (V. 27.) Korm. határozata a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól ..48	
A Kormány 1264/2022. (V. 27.) Korm. határozata a Beruházás ösztönzési célelőirányzat keretösszegének emeléséről	49
Módosult a „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” című (TOP Plusz-1.3.1-21 kódszámú) felhívás	50
AZ EURÓPAI UNIÓ HORIZONT EURÓPA PROGRAMJÁBAN, VALAMINT EGYÉB KÖZÖS EU-S PROGRAMOKBAN VALÓ MAGYAR RÉSZVÉTEL ÖSZTÖNZÉSE	51
MAGYARORSZÁG PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSA A 2021-2027 IDŐSZAKRA VONATKOZÓ KOHÉZIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁRÓL	53
Fenntartható városfejlesztési stratégia	55
Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervéhez kapcsolódó intézkedési lista	64
KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ.....	70
EURÓPAI HORIZONT - AZ UNIÓ KÖVETKEZŐ KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS BERUHÁZÁSI PROGRAMJA (2021– 2027)	77

Aktív Települések Program 2023-as kiírás

Folytatódik az Aktív Települések Program

2023-ban három programelemmel folytatódik az Aktív Települések Program. Meghirdetésre került az Országos Bringapark Program, az Országos Futópálya-építési Program és az Országos Görpark Program. A támogatásokat a Miniszterelnökség Aktív Magyarországért Felelős Államtitkára írja ki.

Országos Bringapark Program

A program célja:

A tartalmaz és egészséges szabadidő-eltöltési lehetőségek segítése Magyarországon új bringaparkok kialakításával, vagy már meglévő bringapark (kivéve a fenntartási időszakban lévő, korábbi támogatásból megvalósult fejlesztés) felújításának támogatásával. A mozgásgazdag, egészséges életmód népszerűsítése.

Rendelkezésre álló forrás mértéke:

A Programra 2023-ban összesen bruttó 300 millió forint áll rendelkezésre. Az egyes pályatípusoknál az elnyerhető támogatási összeg eltérő, és összesen nem haladhatja meg az 50 millió forintot.

Helyszínenként az összköltség legfeljebb 50%-át finanszírozza a Támogató.

A támogatás intenzitása a fentiektől eltérően legfeljebb 75 % lehet azon település esetében, amely a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett településnek minősül.

Az igényelhető támogatás összege e Támogatást igénylő esetében sem haladhatja meg az egyes pályatípusokhoz tartozó maximális támogatási összeget.

Attrakciók maximális támogatása:

- kerékpáros pumpapálya: 25 millió Ft
- BMX racing pálya: 20 millió Ft
- erdei kerékpáros egynyomos pálya 15 millió Ft
- dirt/freeride pálya 10 millió Ft
- BMX freestyle pálya 20 millió Ft
- kerékpáros triál pálya 2 millió Ft
- infrastruktúra, kiegészítő szolgáltatások (a költség beleszámít az adott pályatípus maximálisan igényelhető

	<p>támogatási összegébe) 3 millió Ft</p> <ul style="list-style-type: none"> - szociális helyiség, kiszolgáló létesítmény (a költség beleszámít az adott pályatípus maximálisan igényelhető támogatási összegébe) 4 millió Ft <p><u>Támogatást igénylők köre:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jogi személyiségű- és Jogi személyiség nélküli vállalkozás, Nonprofit gazdasági társaság és Egyéb gazdasági szervezet - Költségvetési- és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek 321 - Helyi önkormányzat - III. Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet
<p>Országos Futópálya-építési Program 2023</p>	<p><u>A Program célja:</u> Magyarországi városokban 600 és 800 méter közötti, 800 és 1000 méter közötti, vagy legalább 1000 méter hosszúságú rekortán borítású futópálya kialakítása.</p> <p><u>Az alábbi jellemzőkkel rendelkező futópálya támogatható:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> a) futófelülete 120 centiméter széles (a szegély szélessége nem számít bele), b) nem keresztez közforgalmú autótutat, c) mentes az éles kanyaroktól, d) nincs benne nagyszámú kanyar és e) egy kör végig, egybefüggően futható legyen úgy, hogy a futó egy irányba haladhasson, és a futópálya teljes hossza alatt ne kelljen haladási irányt változtatnia. <p><u>Rendelkezésre álló forrás mértéke:</u> A Programra 2023-ban összesen bruttó 250 millió forint áll rendelkezésre. Az igényelhető támogatás összege pályatípusonként:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 600 és 800 méter közötti hosszúságú futópálya építése esetében a támogatás összege legfeljebb bruttó 20 millió forint, b) 800 és 1000 méter közötti hosszúságú futópálya építése esetében a támogatás összege legfeljebb bruttó 35 millió forint, c) legalább 1000 méter hosszúságú futópálya építése esetében a támogatás összege legfeljebb bruttó 50 millió forint.

	<p><i>Helyszínenként az összköltség legfeljebb 50%-át finanszírozza a Támogató. A támogatás intenzitása a fentiektől eltérően legfeljebb 75 % lehet azon település esetében, amely a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett településnek minősül.</i></p> <p><u>Támogatást igénylők köre:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Jogi személyiségű- és Jogi személyiség nélküli vállalkozás, Nonprofit gazdasági társaság és Egyéb gazdasági szervezet</i> - <i>Költségvetési- és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek</i> 321 - Helyi önkormányzat - <i>III. Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet</i>
<p>Országos Görpark Program 2023</p>	<p><u>A Program célja:</u> <i>Az olimpiai sportággá fejlődött gördeszkázás és a gyorsasági görkorcsolya sportágak szabadidősport és versenysport igényeit egyaránt figyelembe véve, megfelelő sportszakmai szempontok szerint tervezett és kivitelezett létesítmények kerüljenek kialakításra magyarországi településeken.</i></p> <p><u>Olyan létesítmények támogatására van lehetőség, melyek:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a) Kültéri görpark szerkezet esetén szerkezete egybefüggő monolit, anyagában simított helyszíni vasbeton kialakítású.</i> <i>b) Kültéri görkorcsolyapálya esetén felülete AC11 vagy hasonló aszfaltminőségű minimum 8 cm pályaszerkezeti vastagságú, 6 m sáv szélességű, 100 x 45 m befoglaló alapterületű aszfalt pályaszerkezet, a pályaszerkezet minimális hossza 200 m. A pálya burkolata aszfalt, beton vagy speciális felületű.</i> <i>c) Beltéri görpark szerkezet esetén szerkezete egybefüggő monolit, anyagában simított helyszíni vasbeton kialakítású, vagy</i> <i>d) Beltéri görpark vagy görkorcsolya pályaszerkezet esetén fa, vagy acél vázra épült, egybefüggő kialakítású pályaszerkezet (sík padozati részei is borított szerkezeti kialakítással ellátott), melynek borítása SkateLite vagy RampArmor anyagú</i> <i>e) Átlagos szerkezeti magassága eléri a 100 cm-t a pálya attrakcióinak tekintetében</i> <i>f) Minimálisan elvárt alapterülete 400 és 1200 négyzetméter közötti</i> <i>g) Pályaszerkezetének legalább 50%-át a pálya attrakciói alkotják (pl. rámpák, ívek, padkák, korlátok, lépcsők, padok, kidobók, szintek, medencék stb.)</i> <i>h) A pályakialakítások minden esetben megfelelnek az MSZ EN 17974:2019 „Gördeszkapályák, Biztonsági követelmények és vizsgálati módszerek” szabvány, továbbá az egyes szórakozási célú berendezések, létesítmények</i>

	<p>és ideiglenes szerkezetek, valamint szórakozási célú sporteszközök biztonságosságáról szóló 24/2020. (VII. 3.) ITM rendelet (a továbbiakban: ITM rendelet) előírásainak.</p> <p>i) A Program részeként az MSZ EN 17974:2019 szabványnak megfelelő sportszakmai szempontok szerint korábban létesült, működő gördeszkapályák vagy gyorsasági görkorcsolya pályák infrastrukturális fejlesztésére is van lehetőség (WC, víz és áramvételi hely kialakítása, térvilágítás, szociális helyiség).</p> <p><u>Rendelkezésre álló forrás mértéke:</u> A Programra 2023-ban összesen bruttó 200 millió forint támogatási keret áll rendelkezésre. Pályaszerkezeti kialakítása során elszámolható összköltség maximuma pályatípusonként:</p> <p>a) A 400 és 600 négyzetméter közötti alapterületű pályaszerkezetek építése esetében a támogatás összege legfeljebb 40 millió forint</p> <p>b) A 600 és 900 négyzetméter közötti alapterületű pályaszerkezetek építése esetében a támogatás összege legfeljebb 50 millió forint</p> <p>c) A 900 négyzetméternél nagyobb alapterületű pályaszerkezetek építése esetében a támogatás összege legfeljebb bruttó 60 millió forint</p> <p>d) Görkorcsolyapálya építése esetén a támogatás összege legfeljebb 40 millió forint.</p> <p><u>A Támogatást igénylők köre:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jogi személyiségű- és Jogi személyiség nélküli vállalkozás, Nonprofit gazdasági társaság és Egyéb gazdasági szervezet - Költségvetési- és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek 321 - Helyi önkormányzat - III. Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezet
<p>Program keretösszege</p>	<p>750 millió Ft.</p>
<p>Benyújtás határideje</p>	<p>A támogatási kérelmek benyújtási határideje 2023.02.17.</p> <p>Az idej támogatásokat már teljesen digitálisan, az Operatív Támogatáskezelő és Támogatásellenőrző Rendszeren (OTTER) keresztül lehet intézni.</p>

Forrás	https://aktivmagyarország.hu/aktiv-magyarország-program-2023-as-kiirasai/
Csökkenhet a Budapest-központúság a területfejlesztési politikában	
Budapest központúság csökkentése	<p><i>A következő években alapvető változások zajlanak Magyarországon a területfejlesztési politikában, szeretnék csökkenteni a Budapest-központúságot, és a régiók jobban bevonásra kerülnek a döntések előkészítésében és végrehajtásában.</i></p> <p><i>Szeretnék oldani azt a Budapest-központúságot, amely nemcsak a településszerkezeti vagy a közlekedésszervezési adottságokból adódik, hanem mindeddig a fejlesztéspolitika sajátossága is volt, amelynek jegyében Budapesten születnek a döntések, sőt Budapesten születnek a tervek is, viszonylag kis nyitottsággal arra, hogy a Budapesten kívüli világ mit gondol, mire van szüksége, és hogyan lehetne egyes fejlesztéseket hatékonyabban végrehajtani.</i></p> <p><i>Országos szinten a kormány együttműködik a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával (MKIK), de különösen fontos, hogy a megyei, helyi szereplők fokozottan vegyenek részt a döntés-előkészítésben, a döntéshozatalban, ezt követően a végrehajtásban is.</i></p>
Stratégiai partnerség	<i>A területfejlesztési miniszter az északkelet-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna hat vármegyéje kereskedelmi és iparkamarájának vezetőjével kötött stratégiai partnerségi megállapodást, amellyel szorosabbra fűzik a gazdasági együttműködést, összefogva a tudásbázist a területfejlesztési politikához.</i>
Forrás	https://index.hu/gazdasag/2023/01/27/navracsics-tibor-teruletfejlesztes-miniszter-varmegye/

Társadalmi egyeztetés indult az állami építési beruházások rendjéről

Társadalmi egyeztetés az állami építési beruházások rendjéről szóló törvénytervezet

Megkezdődött a társadalmi egyeztetése az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény tervezetének, amelynek fő célja, hogy új alapokra helyezze és egységesítse az állami építési beruházások rendszerét. További célok között szerepel, hogy az energiahatékonyság elsődlegessége mellett növeljék az állami építési beruházások hatékonyságát, a kiszámíthatóság érdekében megfelelő jogi, szakmai és költségvetési garanciákat nyújtsanak azok szereplőinek, megerősítsék és egységesítsék a megvalósításban közreműködő állami szervezetrendszerét.

A szóban forgó tervezet 27 meghatározó szakmai szervezet 900 ajánlása, javaslata alapján készült.

A törvénytervezet alapján az állami építési beruházásokkal kapcsolatban a kormány új mechanizmus szerint dönt. A szabályozás egyik alapelve, hogy a kapcsolódó állami feladatokat lehetőség szerint az állami intézményrendszeren belül kell ellátni, azokat az állami gazdasági társaságoktól az Építési és Közlekedési Minisztérium szervezetébe áttérelve, csökkentve az irányítási szinteket is.

A tervezet hatálya alá tartozó beruházások

A tervezet hatálya a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő új építmény, építményrész, építményegyüttes megvalósítására, meglévő épület bővítésére, felújítására, helyreállítására, lebontására terjed ki, ha a megvalósításhoz felhasznált költségvetési vagy közvetett európai uniós forrás külön-külön vagy együttesen meghaladja a becsült érték ötven százalékát.

Hatálya az energetikai rendszereket, valamint a honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú és rendeltetésű építményeket érintő állami építési beruházásokra terjed ki.

Beruházások, amelyek tartoznak szabályozás hatálya alá nem a

Meghatározásra került, hogy mely beruházások nem tartoznak a szabályozás hatálya alá. E kivételek körének speciális elemei az egyházi és belső egyházi jogi személyek, a civil szervezetek, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok építési beruházásai, továbbá a határon túli költségvetési támogatás felhasználásával megvalósítandó projektek.

Forrás	https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230113/tarsadalmi-egyeztetes-indult-az-allami-epitesi-beruhazasok-rendjerol-itt-a-hatarido-590450
Elfogadásra került a Digitális Állampolgárság Program	
Digitális Állampolgárság Program	<p>2022 decemberére elkészült, majd a kormány is elfogadta a Digitális Állampolgárság Programot, amely meghatározza a következő évek államigazgatási fejlesztéseit.</p> <p>Az új stratégia/program az állampolgárt, a felhasználót helyezi a középpontba. A Digitális Magyarország Ügynökség legfontosabb feladata, hogy felhasználóbarát alapokra helyezze a közigazgatást, és megteremtse az egyszerű, kényelmes és hatékony ügyintézés feltételeit az állampolgárok számára. A következő években el kell végezni az állam által a polgároknak nyújtott szolgáltatások optimalizálását és digitalizációját, a felhasználói élmény és a folyamatok egyszerűsítésének maximális szem előtt tartásával. Az eredmény egy egységes és kiváló felhasználói élményt nyújtó közigazgatási rendszer lesz, amely egyszerűsíti az állampolgárok és a kormányzat különböző szervei közötti kommunikációt.</p>
Digitális állampolgárság koncepció	<p>A hivatali kötelezettségek ügyintézése egyszerűsödik egy applikáció segítségével. Olyan közigazgatási terek kerülnek kialakításra, ahol többnyire személyes megjelenés nélkül, egyszerűen és hatékonyan, 0-24 órában intézhetik az állampolgárok állammal kapcsolatos ügyeiket elektronikusan.</p> <p><u>Funkciók:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az állampolgárok okmányait egy digitális tárcában tudják tartani, amely alkalmas lesz őket mindig, mindenhol azonosítani. - Rendelkezésre áll majd kétirányú kommunikációt lehetővé tevő digitális postaláda is mellé dokumentumtárral. - Elektronikus aláírás szolgáltatás is lesz, amely során EU-kompatibilis azonosítást követően az állam szolgáltatja a digitális aláírás lehetőségét, hitelesen és a teljes EU-ban elfogadható módon. Ez nem a mostani AVDH lesz, hanem az EU-szabványoknak megfelelő elektronikus aláírási szolgáltatás. - Elektronikus fizetési szolgáltatás, amely nemcsak az állammal folytatott fizetési tranzakciók indítását, hanem az

	<p><i>egyéb számlák rendezését is lehetővé teszi.</i></p> <p><i>A maximális ügyfélélmény érdekében az összes állami felület egységes vizuális megjelenést kap egyszerűbb nyelvezettel, és a szolgáltatások életeményekre épülő navigációs felületeken keresztül lesznek elérhetőek.</i></p> <p><i>Prioritás, hogy a lehető legtöbb élethelyzet kezelhető legyen egy mobiltelefonról. Ezért az új szolgáltatásoknál a legfontosabb vezérlő elv a „mobile first”, vagyis az új szolgáltatások először mobilon lesznek elérhetőek.</i></p> <p><i>A digitális fejlesztéseket a Digitális Magyarország Ügynökség az állami szervezetek összességére kiterjedő informatikai és kiberbiztonsági irányelvek megfogalmazásával, sztenderdek betartatásával támogatja.</i></p>
Felhőtechnológiák közigazgatásban történő alkalmazása	<p><i>Előregező hardverinfrastruktúra leváltása online tárhelyre. A cél a rendelkezésre álló források jobb felhasználása, vagyis ne az infrastruktúra létrehozására és működtetésére kerüljön felhasználásra, hanem felhasználói élményeket biztosító alkalmazásokra.</i></p>
Forrás	<p>https://itbusiness.hu/technology/human_n/behaviour/strategy-behaviour/kozeppontban-az-ember/?fbclid=IwAR2k9Rku82Z3hIxIOkOoBZ19DW0rdVDRCs-1B31DeUOzoKzf-Byop7SLJzA</p>
<p>Magyarország újra hozzáférhet az európai uniós forrásokhoz</p>	
Pozitívan értékelték a magyar helyreállítási tervet	<p><i>Az Európai Unió tagállamainak nagykövetei pozitívan értékelték a koronavírus-járvány utáni gazdasági helyreállítást segítő források lehívását lehetővé tevő magyar helyreállítási tervet és annak elfogadását javasolták az Európai Unió Tanácsának. Az Európai Bizottság november végén visszaigazolta, hogy nem lát további aggályokat a kohéziós pénzek vonatkozásában.</i></p> <p><i>A döntés azt is jelenti, hogy Magyarország - a többi tagállamhoz hasonlóan - most már hozzáférhet az uniós forrásokhoz.</i></p>
Helyreállítási és	

Rezilienciaépítési Eszköz forrásai	<i>A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) keretében 2300 milliárd forint nyílik meg Magyarország számára. Ennek az összegnek a 48 százaléka olyan programok finanszírozására fordítható, amelyek segítik a klíma- és energiapolitikai célok elérését, 30 százaléka pedig a digitális infrastruktúra, a digitális közszolgáltatások fejlesztését, a vállalatok digitális átmenetének támogatását teszik lehetővé.</i>
Operatív programokra jutó forrás	<i>Az operatív programok esetében a magyar társfinanszírozással együtt 14 ezer milliárd forint áll rendelkezésre 2027 végéig: ebből több mint 4000 milliárd forintot már jóváhagyott az Európai Bizottság az agrár- és vidékfejlesztési programokra, így az árfolyamtól függően 9-10 ezer milliárd forint jut a többi operatív programra.</i>
Támogatások felfüggesztésének lehetséges végdátuma	<i>A magyar törvényhozásnak március végén még el kell fogadnia egy törvénycsomagot a követelmények teljesítése kapcsán. Az Európai Bizottság arról nyilatkozott, hogy amennyiben a március végi határidő tartható, akkor áprilisban, májusban elképzelhető a támogatások felfüggesztésének megszüntetése.</i>
Forrás	https://kormany.hu/hirek/hozzaferhetunk-az-unios-forrasokhoz
Interreg VI-A IPA CBC Magyarország Szerbia 2021-2027	
Jóváhagyásra került az Interreg VI-A IPA CBC Magyarország – Szerbia Program	<p><i>Az Európai Bizottság (EB) 2022. október 14-én elfogadta a Magyarország és Szerbia közötti új határon átnyúló együttműködési programot.</i></p> <p><i>A Program teljes uniós hozzájárulása (ERFA/IPA – Előcsatlakozási Támogatási Eszköz) 63.550.000 euró. A nemzeti hozzájárulást figyelembe véve (beleértve a projektpartnerek saját hozzájárulásait is), az Interreg VI-A IPA CBC Magyarország–Szerbia Program teljes költségvetése 74.764.705 euró. Az új Program a 2021-2027-es tervezési időszak keretében valósul meg.</i></p> <p><i>Az INTERREG VI-A IPA Magyarország-Szerbia Program (2021 - 2027) programterülete megegyezik a két ország</i></p>

	<p><i>közötti korábbi (2014 – 2020-as időszakra vonatkozó) együttműködési programhoz meghatározott programterülettel. Az érintett terület nagysága 34.335 km², ez 2,76 millió lakost jelent.</i></p> <p><i>A Program az alábbi NUTS III vagy azzal megegyező szintű területi egységeket foglalja magába:</i></p> <p><u>Magyarországon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Csongrád-Csanád megye - HU333</i> • <i>Bács-Kiskun megye - HU331</i> <p><u>Szerbiában:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nyugat-Bácska (Zapadnobački upravni okrug) - RS121</i> • <i>Észak-Bácska (Severnobački upravni okrug) - RS125</i> • <i>Észak-Bánát (Severnobanatski upravni okrug) - RS124</i> • <i>Dél-Bácska (Južnobački upravni okrug) - RS123</i> • <i>Közép-Bánát (Srednjobanatski upravni okrug) - RS126</i> • <i>Dél-Bánát (Južnobanatski upravni okrug) - RS122</i> • <i>Szerémség (Sremski upravni okrug) - RS127</i>
<p>A legfontosabb közös kihívások:</p> <p>Területi kihívások</p>	<p><i>A határon átnyúló tájak esetében elsősorban az éghajlatváltozással, a mezőgazdasággal és környezetvédelemmel kapcsolatos problémák igényelnek közös megoldásokat a védelem, a megelőzés, a negatív hatások mérséklése és a tájgazdálkodás terén. Annak ellenére, hogy a határon átnyúló közlekedés erősítésében hatalmas lehetőségek rejlenek, jelenleg mind az áru-, mind a személyforgalom korlátozott, mivel sem a kemény, sem a puha infrastruktúra nem megfelelő: nincs elegendő számú és kapacitású határátkelő, és hiányoznak a multimodális tömegközlekedési kapcsolatok is.</i></p> <p><u>Környezetvédelem és környezeti fenntarthatóság</u></p> <p><i>A tájvédelmi körzetek és természetvédelmi területek esetében az inkluzív gazdasági működés megteremtéséhez elengedhetetlen az együttműködés, különösen a turizmussal összehangolva. Olyan fenntartható megoldásokra van tehát szükség, amelyekkel nem csak az élőhelyek védelme, de például az (öko)turizmusban új munkahelyek teremtése és képzési programok kialakítása is biztosítható.</i></p>

A környezetvédelem, a gazdálkodás és fenntartható turizmusfejlesztés szempontjából kiemelkedő biodiverzitású területek közé tartoznak – egyebek mellett – a Kiskunsági Nemzeti Park, a Kőrös-Maros Nemzeti Park, a Duna-Dráva Nemzeti Park, a Fruška Gora Nemzeti Park, a Felső-Dunamellék Természetvédelmi Rezervátum, a Slano Kopovo Természetvédelmi Rezervátum, a „Selevenjske pustare” Természetvédelmi Rezervátum és a Predeo Izuzetnih Odlika "Subotička peščara" egyes részei.

Elengedhetlenné vált a vízgazdálkodás és a vízügyi védekezés jobb összehangolása, a végrehajtott projektek és eredmények további fejlesztése, és a különböző érdekelt felek – a katasztrófavédelem és a vízügyi irányító szervek – közötti intézményi szintű együttműködés.

A geotermikus- és napenergia, valamint a biomassza alkalmazása komoly lehetőségeket kínálnak, ezek kihasználtsági szintje még mindig alacsonynak mondható.

A településhálózat térszerkezete

Számos elővárosi területet kettészeli a határ, ami akadályozza a határon átnyúló funkcionális együttműködést és bizonyos városi szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A funkcionális fejlesztés lehetséges együttműködési tengelyei a következők: a Tisza/Tisa keleti partján fekvő folyóparti városok csoportja, pl. Szeged, Kanjiža (Magyarkanizsa), Senta (Zenta) és Bečej (Óbecse), a középső területen a Kecskemét-Kiskunfélegyháza-Subotica (Szabadka)-Novi Sad (Újvidék) tengely, míg a keleti részen a Duna mentén Baja, Sombor (Zombor) és Apatin. A területeken fontos lenne közös, területileg integrált (intelligens) megoldások alkalmazása.

Közlekedési kapcsolatok

Közvetlen, határon átnyúló vasúti tömegközlekedés nem működik. A határrégió belül a vasúti forgalom hiánya különösen Baja és Sombor (Zombor), valamint Subotica (Szabadka) és Szeged között érezhető, annak ellenére, hogy a vasúti pályák és a lehetőségek is rendelkezésre állnak.

Hasonlóan komoly potenciállal rendelkezik a szegedi, szabadkai és bajai agglomerációkat összekötő határon átnyúló multimodális tömegközlekedési integráció is.

Még mindig nagy az igény a kerékpárutakra, különösen a meglévők összekapcsolása révén, mellyel létrejöhetne egy határt átlépő, kiterjedt fő/gerinchálózat, és kialakításra kerülhetnének az ehhez kapcsolódó infrastruktúraelemek.

Területi kohézióhoz kapcsolódó közös beavatkozási igények:

2. szakpolitikai célkitűzés ii., iv., v. és vii. egyedi célkitűzése:

- Közös felkészülés a megújuló energiaforrások fenntartható és hatékony felhasználására.
- Az éghajlatváltozáshoz – ezen belül is különösen az aszályosodáshoz, a szélsőséges időjárási eseményekhez és az egyenlőtlen csapadékeloszláshoz – való közös alkalmazkodás, fellépés.
- Fenntartható mezőgazdasági termelés érdekében hozott közös intézkedések.
- Víztestekkel kapcsolatos kockázatmegelőzés, különös tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira.
- Közös vízgazdálkodás és védekezés.
- A közös természeti értékekkel, élőhelyekkel, természetvédelmi területekkel kapcsolatos együttműködés erősítésének szükségessége.
- A növényzet degradációjának és átalakulásának, valamint az idegenhonos inváziós fajok terjedésének megállítása.

3. szakpolitikai célkitűzés iii. egyedi célkitűzése:

- Az új közlekedési infrastruktúra támogatására szolgáló tervek és tanulmányok közös elkészítése; A határon átnyúló hálózatokba integrálható új kerékpárutak közös létrehozása.

4. szakpolitikai célkitűzés iii. és iv. egyedi célkitűzése:

- Tudásmegosztás és közös képzések.

5. szakpolitikai célkitűzés i. és ii. egyedi célkitűzése:

- Az intelligens város koncepcióba illeszkedő közös kezdeményezések és megoldások.
- Határon átnyúló városi szolgáltatások közös fejlesztése és biztosítása a határmenti elővárosok és funkcionális várostérségek részére.

2. Interreg-specifikus célkitűzés:

- A határátkelőhelyek infrastrukturális és műszaki szűk keresztmetszeteinek felszámolása az áthaladási kapacitás növelése érdekében.
- A határátkelőhelyek biztonságának kiépítése és korszerűsítése.

Gazdasági kihívások

Gazdasági kohézióhoz kapcsolódó közös beavatkozási igények:

	<p>1. szakpolitikai célkitűzés i., iii. és iv. egyedi célkitűzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Intelligens specializáció; Határon átnyúló innovációs ökoszisztémák támogatása; Közös ipar 4.0 kezdeményezések</i> - <i>Közösen végzett kutatás-fejlesztés vagy innovációs (RDI) tevékenységek, technológiai fejlesztés.</i> - <i>Regionális termékekre építő rövid értékláncok közös létrehozása.</i> <p>2. szakpolitikai célkitűzés iv. és vii. egyedi célkitűzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Közös fellépés az éghajlatváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásának mérséklése érdekében.</i> - <i>Határon átnyúló fenntartható turizmus támogatása, ökoturizmus útvonalak és termékek kialakítása.</i> <p>4. szakpolitikai célkitűzés v. egyedi célkitűzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Közös, határon átnyúló kulturális turisztikai útvonalak és termékek kialakítása</i> - <i>Határon átnyúló fenntartható turizmus támogatása, ökoturizmus útvonalak, termékek kialakítása és közös információs szolgáltatások létrehozása</i> - <i>Határon átnyúló úticél-menedzsment kialakítása, a kapcsolódó szervezetek és szolgáltatások támogatása</i> - <i>A kreatív iparágak támogatása</i>
<p>Társadalmi kihívások</p>	<p><i>A társadalmi kohézió tekintetében a legnagyobb kihívásokat a határrégió gyenge népességmegtartó ereje, az állampolgárok közötti együttműködés még mindig pontszerű, nem intézményesített jellege, valamint a meglévő struktúrák kihasználatlansága jelenti. Hasonló okok húzódnak meg az elöregedésből, a kivándorlásból, a munkanélküliségből, és a szegénységből eredő problémák, illetve általában az élet-, jövedelem- és munkaerő-piaci feltételeknél a határhatás kompenzálásának szükségessége mögött, amelyek azonban olyan horderejűek, hogy óhatatlanul figyelembe kell őket venni a jövőbeli program kidolgozásakor.</i></p> <p><u>Társadalmi kohézióhoz kapcsolódó közös beavatkozási igények:</u></p> <p>4. szakpolitikai célkitűzés i. és ii., iv., v. egyedi célkitűzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Határon átnyúló, közös munkaerő-piaci szolgáltatások; Közös foglalkoztatási cselekvési tervek.</i> - <i>Az oktatási hálózatokra építő együttműködés javítása, a képzési rendszerek jobb összehangolása.</i> - <i>Közös intézkedések a határon átnyúló közösségépítés, és a regionális identitás erősítésének ösztönzésére.</i> - <i>Új képzési programok közös fejlesztése vagy átadása.</i> - <i>Közös tevékenységek az ezüstgazdaságban és az aktív öregedés terén.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Az iskolai lemorzsolódás megelőzése és a hátrányos helyzetű fiatalok gyenge teljesítményének közös fejlesztése képzésekkel és mentori programokkal.</i> - <i>Közös intézkedések a határon átnyúló közösségépítés, és a regionális identitás erősítésének ösztönzésére.</i> - <i>A közös örökségi elemek együttes kezelése.</i> - <i>A sokszínűbb turizmus és a kreatív ágazatok támogatása a hátrányos helyzetű emberek, települések és kieső területek bevonásával.</i> - <i>Kulturális helyszínek fejlesztése.</i> <p>5. szakpolitikai célkitűzés ii. egyedi célkitűzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Közös szociális szolgáltatások fejlesztése a határon átnyúló vidéki területeken.</i> <p>1. Interreg-specifikus célkitűzés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Közös rendezvények, sport-, vallási- és kulturális programok szervezése.</i> - <i>A regionális partnerek intézményesítésének támogatása.</i> - <i>Határon átnyúló médiatartalmak közös fejlesztése, a programterülethez kapcsolódó tartalomgyártás támogatása.</i> - <i>Kapacitásépítés a már meglévő együttműködési formákhoz, ideértve különösen az Európai Területi Társulásokat, az eurorégiókat és a testvértelepüléseket.</i> - <i>Civil szervezetek közös fellépésének támogatása.</i> - <i>A fejlesztési és szabályozási tervek közös online tárházának kialakítása.</i> - <i>Tervek és tanulmányok közös készítése.</i> - <i>Jogi akadályok felszámolására irányuló közös intézkedések a munkaerő-mobilitáshoz, foglalkoztatáshoz és életkörülményekhez kapcsolódó új mechanizmusok támogatásával.</i>
<p>Prioritások és célkitűzések</p>	<p><i>A Program középpontjában a következő prioritások és célkitűzések szerepelnek:</i></p> <p>1. prioritás: Zöldebb régió</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>1.1. sz. célkitűzés: Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatmegelőzés (2.4. egyedi célkitűzés)</i> - <i>1.2. sz. célkitűzés: Biológiai sokféleség és szennyezéscsökkentés (2.7. egyedi célkitűzés)</i>

	<p>2. prioritás: Emberi és kulturális értékek fejlesztése</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.1. sz. célkitűzés: Oktatás és egész életen át tartó tanulás (4.2. egyedi célkitűzés) - 2.2. sz. célkitűzés: Kultúra és turizmus (4.6. egyedi célkitűzés) <p>3. prioritás: Határon átnyúló intézményi és civil együttműködés</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.1. sz. célkitűzés: Együttműködésen alapuló harmonikus szomszédsági kapcsolatok (1. Interreg-specifikus célkitűzés) - 3.2. sz. célkitűzés: Határátkelőhelyek működtetése (2. Interreg-specifikus célkitűzés)
<p>1. prioritás: Egy zöldebb régió</p>	<p>2.1 Egy zöldebb régió</p> <p><i>Egy zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású átalakulás egy nettó nulla szén-dioxidkibocsátású gazdaság és reziliens Európa irányába a tiszta és igazságos energetikai átmenet, a zöld és kék beruházások, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés, valamint a fenntartható városi mobilitás előmozdításával.</i></p> <p>2.1.1 Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatmegelőzés</p> <p><i>A feltárt problémák hatékony kezelése és az éghajlatváltozás negatív hatásainak enyhítése érdekében a jelen Egyedi Célkitűzés három intézkedés típus megvalósítását határozta el.</i></p> <p>1. sz. Intézkedés típus</p> <p><i>A határon átnyúló kockázatmegelőzési és katasztrófavédelmi rendszerek közös kialakítása, koordinálása és fejlesztése</i></p> <p><i>A cél a határmenti, határon átnyúló katasztrófavédelmi kapacitás növelése, valamint a katasztrófavédelemben részt vevő szervek koordinációs és reagálási képességeinek javítása.</i></p>

A tevékenységek – többek között, de nem kizárólag – az alábbiak lehetnek:

- *Tapasztalatcsere és a know-how megosztása a katasztrófavédelemben részt vevő szakmai és önkéntes egységek között.*
- *Beruházások (berendezések vásárlásába, és az infrastruktúra fejlesztésébe) a katasztrófavédelmi egységek kapacitásbővítése.*
- *Közös prevenció programok az éghajlatváltozás hatásainak tárgyában.*

2. sz. Intézkedés típus

Közös fellépés az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése érdekében, az éghajlatváltozás miatt bekövetkező természeti jelenségek kezelésével

A cél a határrégió klímaváltozással szembeni ellenálló képességének (rezilienciájának) növelése.

A tevékenységek:

- *Közös tervek és beavatkozások a vízgazdálkodás területén.*
- *A mezőgazdaságot – mint a klímaváltozás negatív hatásainak fokozottan kitett területet – érintő kockázatok mérséklésére irányuló olyan tevékenységek.*
- *A természetes élőhelyek (pl. erdők, vizes élőhelyek vagy mezők, vízi ökoszisztémák) megőrzése.*

3. sz. Intézkedéstípus

Közös figyelemfelkeltő és ismeretterjesztő tevékenységek az éghajlatváltozás okairól, következményeiről és a negatív hatásokat csökkentő intézkedések lehetséges alkalmazásáról

A cél a határrégió klímaváltozással szembeni ellenálló képességének (rezilienciájának) növelése.

A tevékenységek:

- *A régió mezőgazdasági termelőit célzó közös tájékoztató kampányok.*
- *A klímaváltozási kockázatok vagy károk által legsúlyosabban érintett határmenti lakosságot célzó közös tájékoztató kampányok.*
- *Kapacitásbővítő tevékenységek civil szervezetek részére a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás.*

Fő kedvezményezett csoportok:

- *A határrégió lakossága*

- *Mezőgazdasági termelők (gazdák)*
- *Diákok és pedagógusok*

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- *Katasztrófavédelmi szervezetek*
- *Vízügyi szervezetek*
- *Környezetvédelmi szervezetek*
- *Klimavédelemmel foglalkozó kormányzati szervek*
- *Természetvédelmi szervezetek igazgató szervei*
- *Erdészeti szervezetek*
- *Helyi önkormányzatok*
- *Szakmai szervezetek (pl. mezőgazdasági kamarák)*
- *Civil szervezetek és nonprofit társaságok*
- *Oktatási intézmények*
- *Kutatóintézetek*
- *Térségi fejlesztési tanácsok és egyéb érintett szervezetek*

2.1.1.6 Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint

Hivatkozás: 17. cikk (3) bekezdés c) pont vi. alpont és 17. cikk (9) bekezdés c) pont v. alpont

4. táblázat 1. dimenzió – beavatkozási terület

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	IPA III CBC	iv)	058 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések és az éghajlattal összefüggő kockázatok megelőzése és kezelése: árvizek és földcsuszamlások (ideértve a tudatosságnövelést, a polgári védelmet, valamint a katasztrófavédelmi rendszereket, infrastruktúrákat és az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is)	2 599 773
1	IPA III CBC	iv)	059 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések és az éghajlattal összefüggő kockázatok megelőzése és kezelése: tűzvészek (ideértve a tudatosságnövelést, a polgári védelmet, valamint a katasztrófavédelmi rendszereket, infrastruktúrákat és az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is)	2 599 773
1	IPA III CBC	iv)	060 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések és az éghajlattal összefüggő kockázatok megelőzése és kezelése: egyéb, például viharok és aszály (ideértve a tudatosságnövelést, a polgári védelmet, valamint a katasztrófavédelmi rendszereket, infrastruktúrákat és az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is)	2 599 773
1	IPA III CBC	iv)	064 Vízgazdálkodás és a vízkészletek megőrzése (ideértve a vízgyűjtő-gazdálkodást, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó meghatározott intézkedéseket, az újrafelhasználást, a szivárgás csökkentését)	2 599 773

5. táblázat 2. dimenzió – finanszírozási forma

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	IPA III CBC	iv)	01 vissza nem térítendő támogatás	10 399 092

6. táblázat 3. dimenzió – területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	IPA III CBC	iv)	33 nincs területi célzottság	10 399 092

2.1.2 Biológiai sokféleség és a szennyezés csökkentése

Erősítik a határ két oldalán működő érintettek közötti együttműködést a természeti értékek és élőhelyek védelmében és megőrzésében, miközben növelik a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló intézkedések hatékonyságát. A cél az

2. prioritás: Az emberi és kulturális értékek fejlesztése

2.2 Az emberi és kulturális értékek fejlesztése

Szociálisabb Európa – Egy szociálisabb és befogadóbb Európa megteremtése a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával.

2.2.1 Oktatás és egész életen át tartó tanulás

Minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javítása az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás területén.

A lakosság és a (jövőbeli) munkaerő oktatása, képzése és készségei, az egészségük, valamint jólétük hasonlóan meghatározó szerepet töltenek be a régió kulturális és gazdasági fejlődésében és az életminőség javításában is. A célkitűzés hozzájárul a fenntartható fejlődéshez és megkülönböztetés-mentesség előmozdításához. A régióban feltárt problémák és kihívások megfelelő és hatékony kezelése érdekében, a jelen Egyedi Célkitűzés három intézkedés típus megvalósítását határozta el.

1. sz. Intézkedés típus

Élethosszig tartó tanulóssal támogatható a társadalmi befogadás, a társadalmi kohézió, valamint a környezeti szempontból fenntartható és egészséges digitalizáció

A tevékenységek:

- *Interkulturális és nyelvi képzések, és egyéb releváns kompetencia-fejlesztések.*
- *A rászoruló társadalmi csoportok és hátrányos helyzetű tanulók (pl. fogyatékosággal élő gyermekek) oktatásának javításához a legjobb gyakorlatok kidolgozása és megosztása.*
- *A fogyatékosággal élők, a vidéki lakosság, romák, alacsony jövedelmű családok, fiatalok és adott esetben idősek, illetve egyéb rászoruló csoportok számára szervezett gyakorlati képzések és csereprogramok, amelyekből megismerhetik a mindennapi ügyintézéshez, álláskereséshez, és az egészséges életmódhoz nélkülözhetetlen digitális szolgáltatásokat (pl. az e-egészségügyi, e-kormányzati és online ügyintézési platformokat, álláskereső weboldalakat és alkalmazásokat), és elsajátíthatják ezek használatát.*
- *Bárki számára korlátlanul elérhető, többszintű képzések, így különösen tömeges nyílt online kurzusok (angol rövidítéssel: MOOC), amelyek célja a digitális készségek fejlesztése, a technológiai kihívások, innovatív*

technológiák, kockázatok áttekintése, a magánélet és adatvédelem, a felelős és biztonságos internethasználat hangsúlyozása, a közösségi hálózatok, nyílt forráskódú szoftverek bemutatása.

- *Egészséges életmódot és a digitális eszközök kiegyensúlyozott használatát népszerűsítő programok, például az ülő életmód, a rossz étkezési szokások, a látásromlás, a mozgáshiány és más egészségügyi kockázatok megoldásainak bemutatása.*

2. sz. Intézkedés típus

Az iskolai lemorzsolódás megelőzését és visszafordítását célzó képzési, mentori és tájékoztató programok közös fejlesztése

A második Intézkedés célja olyan közösen kidolgozott oktatási és képzési intézkedések és kampányok lebonyolítása, amelyek segítenek az iskolai lemorzsolódás megelőzésében és visszafordításában a határ mindkét oldalán.

A tevékenységek:

- *Helyben, oktatási intézményekben vagy online megtartható képzési programok – különös tekintettel a digitális készségek fejlesztésére – olyan tantervek mentén, amelyekkel kezelhető az iskolai lemorzsolódás.*
- *Gyakorlati képzés és készségfejlesztés iskolába nem járó gyermekek számára.*
- *Gyakorlati képzések és csereprogramok tanárok és pedagógusok számára.*

3. Intézkedés típus – Szakképzési programok közös kidolgozása

Célja olyan befogadó (inkluzív) szakképzési program és gyakorlati oktatás kialakítása határon átnyúló együttműködésben, amelyben hangsúlyosabban jelenik meg a gyakorlati oktatás, pl. egy munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, munkahelyi gyakorlatra építő képzési szisztéma.

A tevékenységek

- *Gyakorlati és duális képzések, munkaalapú oktatási programok tantervének közös kialakítása, pl. mezőgazdasági területen;*
- *Képzési programok közös kidolgozása főként nagyon keresett (új) munkakörökhöz, különös tekintettel a zöld és digitális készségek, szolgáltatások fejlesztésére, a legújabb műszaki kompetenciák átadására, valamint e-megoldások és innovatív technológiák beépítésére;*
- *A szakképzés társadalmi presztízsének helyreállítását célzó széleskörű intézkedések támogatása;*
- *Konkrét vállalathoz kapcsolódó, non-profit alapon működő szakképzési centrummal kapcsolatos határon átnyúló*

együttműködés és tapasztalatcsere.

A program szem előtt tartja, hogy a mezőgazdaság részaránya a regionális gazdaságban az országos átlagnál nagyobb. Ennek hosszú távú kihasználásához a régióban ágazati szakképzési és oktatási programokra van szükség. Ezt a témát a program célzott kiválasztási módszerrel kezeli.

Fő kedvezményezetti célcsoportok:

- A régió lakossága*
- Rászoruló és hátrányos helyzetű csoportok*
- Munkanélküliek és nehezen foglalkoztató emberek*
- Iskolai lemorzsolódásban érintett gyermekek és fiatalok*
- Iskolai lemorzsolódás kockázatának kitett gyermekek és fiatalok*
- Oktatási szakemberek és hatóságok*
- Szociális munkások*
- Általános iskolások és középiskolába/szakiskolába jelentkező fiatalok*
- Középiskolások/szakiskolások*
- Szakiskolák és szakképzési központok diákjai, valamint tanárai, oktatói, képzésvezetői és pedagógusai*

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- Formális és informális oktatással foglalkozó intézmények és nonprofit szervezetek*
- Szociális intézmények és szociális ellátó szervezetek*
- Gyermek-, család-, és ifjúságvédelemmel foglalkozó civil szervezetek*
- Szakiskolák és nonprofit képzési központok és egyéb érintett szervezetek*

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	ii)	145 Támogatás a digitális készségek fejlesztéséhez	1 353 068
2	IPA III CBC	ii)	149 Az alap- és középfokú oktatás támogatása (az infrastruktúra kivételével)	4 510 227
2	IPA III CBC	ii)	154 A marginalizált csoportok – például a romák – oktatáshoz való hozzáféréseinek, munkavállalásának és társadalmi befogadásának javítását célzó intézkedések	1 804 091
2	IPA III CBC	ii)	124 A szakképzéshez és felnőttképzéshez kapcsolódó infrastruktúra	1 353 068

5. táblázat 2. dimenzió – finanszírozási forma

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	ii)	01 Vissza nem térítendő támogatás	9 020 454

6. táblázat 3. dimenzió – területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	ii)	33 Nincs területi célzottság	9 020 454

2.2.2 Kultúra és turizmus

A kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdaságfejlesztésben, valamint a társadalmi befogadás és a szociális innováció terén.

A modern kor eszközeinek felhasználásával és a térségben végzett innovatív tevékenységek beépítésével az intézkedések

elősegítik egy versenyképes és társadalmilag befogadó turisztikai kínálat létrehozását. Az intézkedések keretében kidolgozott idegenforgalmi termékeknek létező kulturális hagyományokon és természeti értékeken kell alapulniuk, így biztosítva a turizmus, különösen az aktív vagy ökoturizmus fenntarthatóságát.

A kreatív iparágak által kifejlesztett termékek és szolgáltatások hasznosítása, a digitalizáció és a kulturális örökség online hozzáférhetővé tétele, és ezek beépítése az intézkedések keretében létrehozott turisztikai termékekbe lehetővé teszi, hogy mindenki – ezen belül kifejezetten a gazdaságilag vagy szociálisan hátrányos helyzetű, csökkent mozgásképességű vagy fogyatékossgal élő emberek – szabadon hozzáférhessenek a kulturális örökséghez.

A turisztikai fejlesztések végrehajtásánál figyelembe kell venni a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontokat, mivel valamennyi kulturális és idegenforgalmi beavatkozás ösztönözve van a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság biztosítására.

1. Intézkedés típus

Közös turisztikai termékek fejlesztése, közös termékmarketinggel

Valamennyi közösen fejlesztett turisztikai terméknek közös idegenforgalmi stratégián, és igazoltan meglévő igényen kell alapulnia. A terméknek egyaránt kell tárgyi és immateriális elemeket tartalmazni, például természeti, kulturális és ember alkotta erőforrásokat, látnivalókat, létesítményeket, szolgáltatásokat és tevékenységeket. A legfontosabb azonban az, hogy ezeket az elemeket egy olyan kidolgozott turisztikai program keretében kell megjeleníteni, amely úgynevezett látogatói élményt teremt, tehát érzelmi reakciót vált ki a potenciális turistákból.

A tevékenységek:

- A vízi turizmus (tó, folyó, csatorna) fejlesztése és népszerűsítése a kapcsolódó kerékpáros turisztikai termékekkel, dokkok, hajókikötők üzemeltetése, szolgáltatók bevonásával jobb megközelíthetőség, tájékoztatás és kapcsolatok megalósítása;*
- Egészség és egyéb aktív turizmus (pl. lovas, gyalogos) fejlesztése*
- Határon átnyúló tematikus utakat tartalmazó turisztikai ajánlatok kidolgozása, vagy meglévő ajánlatok kibővítése valamely kulturális örökséghez és természeti értékhez kapcsolódó művészeti vagy kulturális turizmus, ökoturizmus, aktív turizmus és falusi turizmus formájában;*
- A turisztikai szervezetek és gazdasági egységek kapacitásainak fejlesztése a turizmusban, a turisztikai potenciálok promóciója, a terület megerősítése a hangsúlyt az oktatásra, digitalizációra, gazdasági hálózatépítésre, start-up és mentorprogramokra, a turisztikai attrakciók rekonstrukciójára, a zöld infrastruktúrára és az információs és*

képzési központok létrehozására helyezve.

2. sz. Intézkedés típus
Kulturális együttműködés

A tevékenységek:

- *Kulturális szakmai intézmények/szervezetek közötti együttműködés nem formális kulturális oktatási- és kompetenciafejlesztési programok megvalósításában, különös tekintettel a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportok fejlesztése.*
- *A kortárs művészetek fenntartható népszerűsítése és a kulturális örökség megóvása.*
- *Turisztikai célú közös kulturális programok, rendezvények és fesztiválok szervezése.*

3. sz. Intézkedés típus
Turisztikai és kulturális célú tájékoztató információk közös kezelése

Olyan közös információkezelést célzó tevékenységek, amelyek folyamatos tájékoztatást nyújtanak a belföldi és külföldi turistáknak a határrégió turisztikai és kulturális ajánlatairól.

A lehetséges tevékenységek:

- *tájékoztatás infrastrukturális feltételeinek fejlesztése,*
- *egyablakos turisztikai tájékoztatás,*
- *információs és marketingrendszer működtetése*
- *marketingkampányok lebonyolítása*

Fő kedvezményezett csoportok:

- *A határrégió lakossága*
- *Turisztikai szolgáltatók (pl. szálláshelyek, éttermek, vendéglátóhelyek)*
- *Turisták*

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- *Helyi önkormányzatok*
- *Megyei és regionális szintű intézmények és szervezeteik*
- *Turisztikai desztinációmenedzsmenttel foglalkozó szervezetek*

- *A kulturális értékek megőrzéséért és hasznosításáért felelős közintézmények*
- *Kulturális intézmények/kulturális szolgáltató szervezetek*
- *Turisztikai szakmai szervezetek*
- *Kulturális tevékenységet végző civil szervezetek*
- *Idegenforgalmi tevékenységet végző civil szervezetek*
- *Térségi fejlesztési tanácsok*
- *Kulturális információs központok*

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	vi)	165 A köztulajdonban lévő turisztikai javak védelme, fejlesztése és népszerűsítése és turisztikai szolgáltatások	4 188 523
2	IPA III CBC	vi)	166 A kulturális örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése és kulturális szolgáltatások	8 377 045
2	IPA III CBC	vi)	167 A természeti örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése és a Natura 2000 területektől eltérő ökoturizmus	8 377 045

5. táblázat 2. dimenzió – finanszírozási forma

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	vi)	01 Vissza nem térítendő támogatás	20 942 614

6. táblázat 3. dimenzió – területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	IPA III CBC	vi)	33 Nincs területi célzottság	20 941 614

3. prioritás: Határon átnyúló intézményi és civil

2.3 Határon átnyúló intézményi és civil együttműködés

együtműködés

2.3.1 „Harmonikus jószomszédi kapcsolatok előmozdítása a felek együtműködésén keresztül”

A határrégió kapcsán meghatározott szükségletekre és kihívásokra figyelemmel a tervezett Intézkedések hozzájárulnak a helyi önkormányzatok és civil szervezetek közötti együtműködés fejlesztéséhez, s ezzel a határrégióban élők közötti bizalom erősítéséhez. A fiatalok, az idősek és a fogyatékossgal élők, mint kiemelt célcsoportok lehetnek a motorjai a határon átnyúló kapcsolatok erősítésének, a beszélt anyanyelvtől függetlenül biztosítva ezzel a megkülönböztetés-mentesség előmozdításához való tényleges hozzájárulást.

1. sz. Intézkedés típus

A kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat (P2P) erősítő fellépések előmozdításával

A P2P Intézkedés keretében lehetőség van olyan kisebb léptékű projektek támogatására, amelyek ösztönzik a határrégióban élő generációk mindennapos együtműködését.

A tevékenységek:

- *Határon átnyúló sportprogramok és -tevékenységek szervezése, pl. táborok, versenyek, elsősorban fiatalok számára;*
- *A helyi hagyományokat, új programok létrehozását célzó közös tevékenységek megvalósítása a helyi közösség bevonásával, pl. zenei, kézműves, vagy színházi programok stb.;*
- *A célcsoportok – például fiatalok, idősek, fogyatékossgal élők, nemzetiségi csoportok és kisebbségek stb. – bevonásával megvalósított tevékenységek;*
- *Új vagy megújított Együtműködési Megállapodások és Cselekvési Tervek kidolgozása a Testvérvárosok vagy falvak közös tevékenységeinek végrehajtására. Az Együtműködési Megállapodások és Cselekvési Tervek végrehajtásával összefüggésben a következő tevékenységek támogathatók: pl. készségfejlesztés, a helyi önkormányzatok, városüzemeltetési nonprofit társaságok és intézmények közötti szakmai tudásmegosztás az érintett civil szervezetek bevonásával, többek között a zöld városi mobilitás, a közlekedésbiztonság, az energiafogyasztás nyomon követése, a megújuló energia használata, a zöld infrastruktúra fejlesztése, a lakossággal való kommunikáció, közigazgatási informatikai megoldások alkalmazása stb.*

A fenti tevékenységeknél lehetőség van tárgyi eszközök beszerzésére.

2. sz. Intézkedés típus

Jobb együtműködés irányítását elősegítő intézkedések

Az intézkedés célja az intézmények és a civil szervezetek közötti határon átnyúló együttműködés ösztönzése, a tapasztalatcsere elősegítése.

A tevékenységek:

- *A határon átnyúló, fenntartható közlekedés, mobilitás-fejlesztési tervek, ezen belül különösen a tömegközlekedési fejlesztések összehangolása.*
- *A határon átnyúló munkaerő-piaci részvétel támogatása és ösztönzése, pl. a régióban biztosított tájékoztatás és tanácsadás fejlesztésével.*
- *Tapasztalatcsere a szociális és egészségügyi szolgáltatások határon átnyúló biztosításának harmonizációjához és fejlesztéséhez.*
- *A helyi mezőgazdaság és kézműves termékek szomszédos országban folytatott kereskedelmének támogatása.*
- *Együttműködés a helyi médiával a határrégió mindennapi életének és eseményeinek bemutatásához szükséges információáramlás javításához.*
- *A társadalmi innováció ösztönzése, valamint kreatív és innovatív intézményi megoldások alkalmazása a közigazgatásban.*
- *Határon átnyúló területgazdálkodási szervezetek intézményi kapacitásának növelése.*

A fenti tevékenységeknél lehetőség van tárgyi eszközök beszerzésére és kisebb infrastrukturális beruházások végrehajtására. Kívánatos a civil szervezetek és az állampolgárok bevonása a tevékenységek végrehajtásába, legalább partnerségi konzultációk formájában.

Fő kedvezményezett csoportok:

- *A határrégió lakossága*

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- *Helyi és regionális szinten működő állami hivatalok*
- *Helyi önkormányzatok*
- *A tervezett intézkedések releváns témáival foglalkozó civil szervezetek, nonprofit társaságok és szakmai szervezetek*
- *Helyi média és egyéb érintett szervezetek*

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 1	171 A partnerekkel folytatott együttműködés megerősítése, a tagállamokon belül és azokon kívül	8 590 909

5. táblázat 2. dimenzió – finanszírozási forma

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 1	01 Vissza nem térítendő támogatás	8 590 909

6. táblázat 3. dimenzió – területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 1	33 Nincs területi célzottság	8 590 909

2.3.2 Határátkelőhelyek működtetése

Ezek a tevékenységek az Interreg Egyedi Célkitűzéshez úgy járulnak hozzá, hogy a határellenőrzések működésének hatékonyabbá tételével megszüntetik a Magyarország és Szerbia, az EU külső határa közötti határátlépés szűk keresztmetszeit.

1. sz. Intézkedés típus

A határátkelőhelyek irányításának kapacitásfejlesztése és mobilitás

A cél, hogy az intézkedés növelje a már meglévő vagy a jövőben létrehozni kívánt határátkelőhelyek kapacitását, és javítsa a határőrök és a vámhatóságok biztonságát.

A tevékenységek:

- *A határátkelőhelyek infrastrukturális feltétele és technikai felszereltségük fejlesztésének előkészítése (pl. vámhivatali helyiségek, veszélyes áruk szállítása, határállomások környezetének javítása, kapacitásbővítés, technológiai megoldások beszerzése és fejlesztése);*
- *A határőrök és a vámügyintézők ismereteinek és készségeinek fejlesztése, képzések, workshopok és egyéb képzési események szervezésével;*
- *A határőrizeti szolgálatok és a vámügyintézés humán kapacitásának bővítése a csúcsidőszakokban – közös kapacitásfejlesztési projektekkel;*
- *A kommunikációs sávszélesség bővítése a határellenőrzés felgyorsítása érdekében;*
- *A határállomás megközelíthetőségének javítása a határátkelőhelyen előforduló torlódások megszüntetése és a várakozási idők és a vonatkozó levegőszennyezés csökkentése érdekében (pl. a határátkelőhelyen az autóbusz-forgalom feltételeinek megteremtése).*

A program megvalósítása során biztosított kell legyen , hogy a támogatásban részesülő projektek összhangban állnak az ún. belügyi alapokkal (HOME funds), különösen a Belső biztonsági alappal.

Fő kedvezményezett csoportok:

- *A határrégió lakossága*
- *A határ menti régióba utazó vagy azon átutazó turisták*
- *A határrégióban működő vagy határátlépéssel járó áruszállítást folytató vállalkozások*

az alábbi szervezetek által megvalósított tevékenységek révén:

- *Állami határőrizeti és határigazgatási hatóságok (határőrök és vámszolgáltatások)*
- *Forgalomfejlesztésért felelős hatóságok vagy állami vállalatok*
- *Helyi önkormányzatok és egyéb érintett szervezetek*

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 2	174 Interreg: határátkelőhelyek igazgatása, valamint a mobilitás és a migráció kezelése	2 863 636

5. táblázat 2. dimenzió – finanszírozási forma

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 2	01 Vissza nem térítendő támogatás	2 863 636

6. táblázat 3. dimenzió – területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	IPA III CBC	ISO 2	33 Nincs területi célzottság	2 863 636

3.2 Összes pénzügyi előirányzat alaponként és nemzeti társfinanszírozás

8. táblázat

Szakpolitikai célkitűzés száma	Prioritás	Alap (értelem szerűen)	Az uniós támogatás kiszámításának alapja (teljes elszámolható költség vagy közpénzből nyújtott hozzájárulás)	Uniós hozzájárulás (a)=(a1)+(a2)	Uniós hozzájárulás indikatív bontásban		Nemzeti hozzájárulás (b)=(c)+(d)	Nemzeti hozzájárulás indikatív bontásban		Összesen (e)=(a)+(b)	A társfinanszírozás aránya (f)=(a)/(e)
					technikai segítségnyújtás nélkül a CPR 27. cikkének (1) bekezdése szerint (a1)	technikai segítségnyújtással a CPR 27. cikkének (1) bekezdése szerint (a2)		Nemzeti közpénz (c)	Nemzeti magánforrás (d)		
PO2 "Zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa" (energetikai átállás, a körforgásos gazdaság, zöld és kék beruházások, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, természeti erőforrások, kockázatkezelés)	1. prioritás: Egy zöldebb régió	IPA III CBC ³	Teljes elszámolható költség	17 794 000,40	16 036 364,00	1 757 636,40	3 140 117,72	2 826 105,72	314 012,00	20 934 118,12	85%
PO4 "Szociálisabb Európa" (egy szociálisabb, befogadóbb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával)	2. prioritás: Az emberi és kulturális értékek fejlesztése	IPA III CBC	Teljes elszámolható költség	33 045 999,79	29 781 818,00	3 264 181,79	5 831 647,04	5 248 482,04	583 165,00	38 877 646,83	85%
ISO1 - Az együttműködés jobb irányítása ISO2 – Biztonságosabb és veszélytelenebb Európa	3. prioritás: Határon átnyúló intézményi és civil együttműködés	IPA III CBC	Teljes elszámolható költség	12 709 999,81	11 454 545,29	1 255 454,52	2 242 941,15	2 018 647,15	224 294,00	14 952 940,96	85%
	Összesen	Összes alap	Teljes elszámolható költség	63 550 000,00	57 272 727,29	6 277 272,71	11 214 705,91	10 093 234,91	1 121 471,00	74 764 705,91	85%

Pénzügyi előirányzat

Forrás

<http://www.interreg-ipa-husrb.com/hu/hirek/legfrissebb-hirek/az-uj-2021-2027-program-elfogadva/>
<http://www.interreg-ipa-husrb.com/en/file/16754/>
<http://www.interreg-ipa-husrb.com/hu/file/18050/>

Az Európai Bizottság jóváhagyta Magyarország KAP 2023 és 2027 közötti időszakára vonatkozó stratégiai tervét.

**Megállapodás
született
Európai
Bizottsággal**

az

Az Európai Bizottság jóváhagyta Magyarországnak a közös agrárpolitika (KAP) 2023 és 2027 közötti időszakára vonatkozó, 8,4 milliárd eurós (mintegy 3400 milliárd forint) stratégiai tervét.

Az Európai Bizottság közleménye szerint az elfogadott stratégiai terv alapján Magyarország a rendelkezésére álló összegből legkevesebb 2 milliárd eurót fordít majd zöld programokra, valamint környezetvédelmi és éghajlati célokra, 186 millió eurót pedig a gazdálkodók tevékenységének támogatására és méltányos jövedelmük biztosítására.

A magyar terv a pénzügyi támogatás igazságosabb elosztására irányuló intézkedések széles skáláját kínálja, továbbá legkevesebb 8800 fiatal gazda tevékenységének indulását kívánja támogatni, és prioritásai között szerepel mintegy 7700 már működő gazdaság korszerűsítése is.

Magyarország a vidékfejlesztési költségvetés 38 százalékát agrár-környezetvédelmi intézkedések megvalósítására, 8 százalékát az ökológiai gazdálkodás fejlesztésére, 5 százalékát pedig a 162.631 hektáron elterülő Natura 2000 uniós program alá tartozó területek védelmére fogja fordítani. Magyarország vállalta, hogy 2027-re megkettőzi az ökológiai gazdálkodásra szánt terület nagyságát. A tervezett magyar programok hozzájárulnak a fenntartható tápanyag-gazdálkodáshoz, valamint a műtrágyahasználat és az ammóniakibocsátás csökkentéséhez. A vidékfejlesztési intézkedések pedig segíteni fogják a helyi kézművesség és kisipar fejlesztését, a helyi mikro- és kisvállalkozások gazdasági tevékenységeinek megerősítését, valamint a helyi ökoturizmus és a helyi gasztronómiai és kulturális fesztiválok fellendítését. A vidéki lakosság mintegy 30 százaléka részesül majd a jobban hozzáférhető szolgáltatások előnyeiből, és a terv által támogatott projektek legalább 7 ezer új munkahelyet teremtenek majd.

2023. január 1-től indul az új 2023-2027 közötti időszakra szóló közös agrárpolitika (KAP). Célja, hogy alakítsa és segítse a fenntartható, ellenállóképes és modern európai mezőgazdasági ágazatra való átállást.

Módosult a „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” (TOP Plusz-1.3.1-21) felhívás keretösszege

Érintett pont

	<p><i>A felhívás keretösszege módosul, az alábbiak szerint: „A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon 5.025.000.000 Ft.”</i></p>					
	<i>Város</i>	<i>Fenntartható városfejlesztés</i>	<i>Fenntartható energia-hatékonyság</i>	<i>Fenntartható humán fejlesztések</i>	<i>Fenntartható humán infrastruktúra</i>	<i>Összesen</i>
	<i>Szentes</i>	2.839	642	812	707	5.000
Geotermikus energia térnyerésének támogatása						
Geotermikus energia térnyerésének támogatása	<p><i>A magyar energiapolitika szuverenitásának megőrzésére és egyben az elhúzódó energiaválság hatékony kezelésére a jövő tiszta energiaforrásainak hasznosítása lehet a megoldás. A megbízható és megfizethető energiaellátás alapvető fontosságú a magyar családok életminősége szempontjából, ezért a kormány úgy döntött, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja a hazai geotermikus energia térnyerését. Magyarország az európai átlagnál kedvezőbb geotermikus adottságokkal rendelkezik.</i></p> <p><i>A Technológiai és Ipari Minisztérium közleménye alapján már Kormányhatározat is született jelen ügyben.</i></p> <p><i>A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága az ösztönző jogszabályi és a vonzó befektetői környezet kialakításával, illetve az előreutató földtani kutatási adatok biztosításával járul hozzá az ország önfenntartásához.</i></p>					
Energetikai program	<p><i>A kormány az energiaátmenet, ellátásbiztonság és megfizethetőség érdekében az összes energetikai ágazatot érintő programot dolgozott ki, ami az évtized végéig összesen 16 milliárd euró beruházást jelent. Ebben többek között szerepel a geotermia is, hiszen környezetbarát, alternatív energiát képes biztosítani a hagyományos tüzelőanyagok elégetése helyett, míg az egyéb megújuló energiaforrásokkal szemben az év teljes időszakában, éjjel-nappal hasznosítható az energiatermelésre.</i></p>					
Szabályozások,						

<p>intézkedések</p>	<p><i>A kormány döntése értelmében a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága és a Technológiai és Ipari Minisztérium javaslatot készít a geotermikus energiahasznosításra irányuló jogszabályi környezet kialakításáról, illetve a fejlesztések és beruházások ösztönzésének lehetőségeiről. Komplex kutatási program kidolgozásával és megvalósításával a hatóság hozzájárul a magas beruházási igénnyel és a jelentős földtani kockázattal jellemezhető beruházások költségeinek csökkentéséhez.</i></p> <p><i>A kormány egyetért azzal, hogy a geotermikus energia kinyerésére és energetikai célú hasznosítására irányuló tevékenységekkel kapcsolatos engedélyezési, felügyeleti hatásköröket egységesen a bányafelügyelet lássa el, az eljárások egyszerűsítésével.</i></p> <p><i>A kormány emellett egyetért azzal is, hogy szükséges felülvizsgálni a geotermikus energiahasznosítás szabályozási környezetét, különös figyelemmel a beruházások gyorsabb, szakmailag megalapozott előkészítését biztosító hasznosítási modell kidolgozására.</i></p> <p><i>A miniszterelnök felkérte a technológiai és ipari minisztert, hogy gondoskodjon ezeknek a végrehajtása érdekében szükséges jogszabályok előkészítéséről és a Kormány részére történő benyújtásáról a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének bevonásával, valamint a belügyminiszter és az agrárminiszter közreműködésével.</i></p>
<p>Forrás</p>	<p>https://index.hu/gazdasag/2022/10/22/energia-veszelyhelyzet-energiavalsag-energiaellatas-geotermikus-energia/</p>
<p>Konszenzus születhet az új állami beruházásokról szóló törvény kérdésében</p>	
<p>Az új törvény hatályba lépése</p>	<p><i>Az új állami beruházásokról szóló törvényről konszenzus születhet. A koncepció jelenleg a hatodik részletesen kidolgozott változatánál jár, a jogszabály október közepén kerül az Országgyűlés elé, majd az elfogadását követően 2023. január 1-jétől léphet hatályba.</i></p> <p><i><u>Építési beruházás:</u></i> <i>Minden olyan projekt, amely többségében központi költségvetési és/vagy európai uniós forrás felhasználásával valósul meg, és eléri a közbeszerzési értékhatárt.</i></p>

	<p><i>Az állami beruházások végrehajtásának alapja az Állami beruházási keretprogram, amely szakpolitikai-ágazati koncepciókra és ágazati beruházási tervekre épül. Az első állami beruházási keretprogram a 2035. december 31-ig tartó időszakra szól.</i></p>
<p>Az új beruházási törvény</p>	<p><i>A jogszabály célja, hogy növelje az állami építési beruházások hatékonyságát, valamint erősítse a stabilitást és a kiszámíthatóságot a megvalósításoknál annak érdekében, hogy Magyarország a sikeres állami beruházások területén 2030-ra Európa élmezőnyébe kerüljön. A koncepció hozzáteszi, hogy az új törvény az országépítést szolgálja, az épített örökség védelmét és a polgári jó ízlést valósítja meg.</i></p> <p><i>A rendszer az állami beruházások alapvető szabályait is megállapítja a beruházások előkészítésétől a tervezésen és a kivitelezésen át az üzemeltetésig, illetve a fenntartásig. Deklaráltan a teljes életciklus-menedzsmentet kívánja elérni, amelyet a teljes költséghatékonyságra és az érték-haszon elemzési módszertanra épít. A szándék az, hogy közgazdasági és környezeti szempontból is fenntartható beruházások valósuljanak meg, ideértve a megújuló energia arányának növelését vagy az újrahasznosított építőanyagok használatát.</i></p>
<p>Csökkenne a hazai építőipar külföldi függősége</p>	<p><i>Az Építési és Beruházási Minisztérium (ÉBM) nem csinál titkot abból, hogy egy protekcionista szemléletű törvényt kíván alkotni. A horizonton az lebeg, hogy csökkenjen a magyar építőipar külföldi függősége és erősödjön a hazai, helyi vállalkozások működése. Ehhez támogatnák a nemzeti építőanyag-előállítást, ahogy a nemzeti szakképzési rendszert is jobban kívánják hasznosítani.</i></p> <p><i>A törvény garantálná a kivitelezési költségek kontroll alatt tartását és megváltoztatná az állami beruházásokhoz való hozzáférést a transzparencia jegyében. Az állami beruházásokban közvetlenül vagy közvetetten érintettek előtt kinyitná annak a lehetőségét, hogy véleményt mondjanak és javaslatot tegyenek. A koncepcióban szó szerint szerepel, hogy „az állami beruházási döntéseket megelőzően, illetőleg azok végrehajtása során biztosítani kell a nyilvánosságot”.</i></p>
<p>Építési törvény a gyakorlatban</p>	<p><i>Az állami beruházások folyamata nagy vonalakban úgy néz ki, hogy a kormány:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>meghatározza az állami építési beruházás céljait,</i> • <i>megalkotja az állami építési beruházásokra vonatkozó kormányrendeleti szabályozást, elfogadja a szakpolitikai-ágazati koncepciókat (ezekért a szakminiszter felel, és legkésőbb 2023. március 31-ig születnek meg),</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>elfogadja az ágazati beruházási terveket (ezt közösen jegyzi az állami beruházásokért felelős miniszter, valamint az adott szakminiszter, és tételesen tartalmazza az egyes állami építési beruházásokat, amelyekre a szakminiszter tesz javaslatot),</i> • <i>illetve az ezen alapuló állami beruházási keretprogramot.</i> <p><i>A jóváhagyott forrásokot a kormány évente biztosítja az ÉBM-en keresztül az állami beruházási projektek megvalósításához. A forrás biztosítására egy összegben, fejezeti szinten kerül sor az Állami beruházási keretprogram teljes egészére vonatkozóan, a költségvetési törvény részeként. Lényeges, hogy felállna egy új fórum, az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanács, az állami beruházások érdekegyeztető fóruma.</i></p> <p><i>A kiemeltté nyilvánítás feltételeit az új beruházási örvény hatálybalépésével egyidejűleg szűkíteni szükséges. Kizárólag a honvédelmi, katonai, valamint nemzetépítési, a biztonsági célú és rendeltetésű építményeket érintő, az energetika terén az ellátásbiztonságot érintő, valamint az egyéb közérdekű létesítményeket érintő beruházások nyilváníthatók nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé.</i></p>
<p>Irányítási szintek szervezése</p>	<p><i>Az állami építési beruházás rendjéről szóló törvény alapelve, hogy minden olyan tevékenységet, amit csak lehet, az állami intézményrendszeren belül kell ellátnia. Csökkenteni kell az irányítási szinteket, így az állami gazdasági társaságok felől a minisztériumok irányában kell áttenni a feladatokat. Ez azt is jelenti, hogy nem szükséges állami tulajdonú gazdasági társaság vagy ügynökségi forma az állami feladatok ellátásához, ezt az állam saját maga, minisztériumi keretek között végzi a jövőben.</i></p> <p><i>Az állami beruházásokért felelős miniszter tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdasági társaságokat integrálják, feladataikat a jövőben az ÉBM látja el.</i></p>
<p>Közbeszerzések, kivitelező kiválasztása</p>	<p><i>A közbeszerzések alapvetően nyílt eljárásrendben folynak majd, de sajátos körülmények esetén a tárgyalásos eljárás is engedélyezett. Abban viszont nincs alku, hogy amennyiben a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásban nem nyújtanak be legalább két érvényes ajánlatot, akkor az építendő állami beruházásért felelős miniszter mint ajánlatkérő köteles eredménytelenné nyilvánítani az eljárást.</i></p> <p><i>A költségek kontroll alatt tartásáért az állami építési beruházásokért felelős miniszter felel.</i></p>

<p>Költséginformációs rendszer</p>	<p><i>A költségek nyomon követése és átláthatósága érdekében költséginformációs rendszert hoznak létre, amelyet nyilvánosan közzétesznek. Az ÉBM jelezte, hogy különös tekintettel a közelmúltban és jelenleg tapasztalható piaci környezetre, az állami építési beruházások kivitelezési szerződéseiben biztosítani kell az előreláthatatlan mértékű anyagárváltozások kockázatának kezelését.</i></p> <p><i>Ütemtervben kell meghatározni az egyes anyagok előírt megrendelési határidejét.</i></p> <p><i>A szerződés megkötésekor már a vállalkozó rendelkezésére álló és kivitelezéshez felhasznált anyagok esetén nem számolható el árváltozás. A vállalkozónak okiratokkal igazolnia kell az adott anyag beszerzési ellenértékét. Az anyagárváltozások kizárólag abban az esetben eredményezhetik a kivitelezési szerződésben rögzített vállalkozói díj módosulását, amennyiben azok nem esnek a vállalkozó észszerű üzleti kockázati körébe. Ennek érdekében a szerződés meghatározza azt a százalékos árváltozási sávot, amelyen belül árváltozási igény nem érvényesíthető. Amennyiben az anyagár-emelkedések miatt a beruházás teljes kivitelezési költsége meghaladná a szerződésben meghatározott felső küszöbértéket, az építető jogosult a szerződést felmondani.</i></p>
<p>Értékelés</p>	<p><i>Ha a projekt megvalósul, a teljesítés után értékelni kell a tervezőket és kivitelezőket. Az értékelést a projektvezető végzi, és ennek során rögzíteni kell a kivitelezés bekerülési költsége és a tervezői költségbecslés közötti eltérés százalékos mértékét. Amennyiben ez meghaladja a 25 százalékot, a projektvezető a tervezővel szemben köteles kamarai vizsgálatot kezdeményezni a felelőssége kivizsgálására.</i></p>
<p>Módosultak a "Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása" című (TOP_Plusz-1.3.1-21 kódszámú) felhívás mellékletei</p>	
<p>A módosításban érintett mellékletek:</p>	<p><i>A Széchenyi Terv Plusz keretében megjelent „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” című (TOP_Plusz-1.3.1-21 kódszámú) felhívás mellékletei az alábbi pontokban módosultak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) A Fejér megyei TSM-ben a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időtartam záró dátuma 2022. augusztus 31-ről 2022. november 30-ra módosult.</i> <i>2) Az Együttműködési Megállapodás a szervezeti változásokat követően módosításra került az alábbiak szerint:</i>

<i>Eredeti Együttműködési Megállapodás</i>	<i>Módosított Együttműködési Megállapodás</i>
<i>amely létrejött egyrészről: a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága (továbbiakban: RFP IH)</i>	<i>amely létrejött egyrészről: a Miniszterelnökség Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóság (továbbiakban: TOP IH)</i>
<i>I. Szerződő Felek (2. oldal)</i>	<i>I. Szerződő Felek (2. oldal)</i>
<i>Szervezet neve: PM Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága</i>	<i>Szervezet neve: Miniszterelnökség Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóság</i>
<i>Székhely: 1052 Budapest, József nádor tér 2- 4.</i>	<i>Székhely: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2–4.</i>
<i>Aláírás (5. oldal) támogató, RFP IH</i>	<i>Aláírás (5. oldal) támogató, TOP IH</i>

Építési és Beruházási Minisztérium új jogszabályok kialakításához fogott

Az új kormányban frissen alakult Építési és Beruházási Minisztérium új jogszabályok kialakításához fogott, amihez a szakmai szervezetek véleményét kérdezte. Ezúttal az ÉVOSZ tette közzé, hogy milyen javaslatokkal él a minisztérium felé.

Az ÉVOSZ szerint az állami építési-beruházások anomáliáinak kiszűrése és a projektmegvalósításokkal kapcsolatos újszerű megrendelői elvárások indokoltá teszik, hogy jogszabályi háttérrel is kapjon a nagyobb átláthatóságot és kiszámíthatóságot eredményező folyamat.

Többek között azt javasolják:

- korszerűsíteni kell egyes létesítményi kategóriák műszaki tartalmát*
- az állami beruházások elindítása előtt indokolt kötelező szempontok mentén annak vizsgálata, hogy társadalmi hasznosság, tartós közösségi igények kielégítése szempontjából szükséges-e a létesítmény megvalósítása*
- úgy látják: különösen a közepes és nagy értékű (például 700 millió forint nettó bekerülési érték feletti) összetett*

	<p><i>műszaki tartalmú épületek (magasépítési létesítmények) megvalósításánál tapasztalható a becsült értékek és a megvalósítási költségek közötti jelentős eltérés, ezért fontos, hogy ebben a körben a költségek tervezése előre meghatározott struktúrában történjen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sokkal alaposabb, részletesebb előkészítésre van szükség az állami projektek esetében, annak mértékétől függetlenül</i> • <i>felhívják a figyelmet arra is, hogy az utóbbi évek előre nem látott mértékű árváltozásai ráirányították a figyelmet arra, hogy ezeknek utólagos kezelése nehézkes és leginkább kézi vezérelt. Ezért dolgozta ki az ÉVOSZ az adott létesítmények szempontjából releváns építőanyagok, import építési termékek árváltozásának figyelési módját, a hozzá tartozó árindexálás mikéntjét, tekintettel a havonta rendelkezésre álló adatbázisokra. Az árak jövőbeni változásának (plusz, mínusz) közös kezelésében az ajánlatkérő és a nyertes ajánlatadó előre szerződésben rögzített módon állapotodnak meg</i> • <i>szükséges a tervező folyamatos ellenőrzése is, hogy a beruházó igénye szerint tervez, és betartja a költségkorlátokat is</i> • <i>két fokozatút javasolna tervező/vezető mintájára „Lebonyolító” / „Mester lebonyolító” (utóbbihoz vizsga és megfelelő referenciák, gyakorlati idő tartozik)</i> • <i>a kockázatos áron történő szerződéskötés tilalmának érvényt kell szerezni. A tilalom jelenleg is része a Közbeszerzési Törvénynek, ennek gyakorlati alkalmazása azonban az ÉVOSZ szerint átláthatatlan.</i>
<p>Szigorodnak az építési, fejlesztési törvények</p>	
<p>Új államtitkárságok és területek</p>	<p><i>Új részletek derültek ki az ősszel benyújtandó törvényjavaslat-csomagból, amely alapvetően átírná a hazai építőipari és beruházási kereteket.</i></p> <p><i>A korábbi építészeti, építésügyi és örökségvédelmi helyettes államtitkárságon belül négy pilléren nyugvó, azok szoros együttműködésén alapuló rendszert alakítanak ki. A korábbi feladatköröket két részre osztva jön létre az építészeti, kulturális örökségvédelmi és régészeti helyettes államtitkárság, valamint a településrendezési, szabályozási és hatósági helyettes államtitkárság. Utóbbihoz kerülnek az épületenergetikai, zöld kérdések, valamint a települési szintű Smart City programok is.</i></p>

	<p>Új elem lesz az államtitkárságon belül az építésgazdaság területe, ahol a hazai építőipar új kihívásaira adnak válaszokat a szabályozások és szabványok felülvizsgálatával, a teljes hazai építésügyi struktúra újraértelmezésével. A negyedik terület az építészeti stratégia kérdése - ide kerülnek majd az oktatási feladatok, a programszervezések, pályázatok és fórumok is, de itt kerül majd kidolgozásra a hosszú távú építészetpolitikai stratégia is.</p>
<p>Minél alacsonyabb energiaigényre való törekvés</p>	<p>Az építőipar klímaváltozásban betöltött szerepét és az unió 2050-es klímacélját (az építőipar addigra legyen nettó zéró kibocsátó) firtató kérdésre reagálva Lánszki Regő építészeti államtitkár kifejtette, az építészetben és az építőiparban hullámszerűen jelentkeznek bizonyos problémák - jelenleg például a használati és működtetési kérdésben a hatékonyság, a minél alacsonyabb energiaigényre való törekvés kap egyre nagyobb szerepet. Az EU-s célokhoz való alkalmazkodás szerinte nehéz feladat lesz - főleg ha a nagyarányú lakótelepi épületállományunkat nézzük -, de nem lehetetlen. A kidolgozás alatt álló beruházási kerettörvény és az építési kerettörvény alapvetése lesz az épületenergetika, a megújuló energiahasználat, a kibocsátáscsökkentés meghatározása, de az energiatermelés és helyi tárolás, közös felhasználás pontjai is.</p> <p>Jövőre már nem lehet majd olyan házat építeni, amely csak fogyaszt és nem termel.</p>
<p>Kerettörvények</p>	<p>Ősszel kettő kerettörvény kerül benyújtásra. Az egyik az építési kerettörvény, mely a jelenlegi építési törvények és jogszabályok rendszerét értelmezi újra és ad egy egyértelmű, egyszerűsített keretet, a helyi tervtanácsok minőségi kontrolljának erősítése mellett.</p> <p>A másik a beruházási kerettörvény, mely az állami pénzből megvalósuló beruházások rendszerét fogja szabályozni. Itt kiemelt hangsúlyt kap a beruházások előkészítésének kérdése. Pontos igényfelmérés, precíz helyszínekiválasztás, a beruházással érintettek, az ott élők teljes körű bevonása kell, hogy megtörténjen. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások körét is ezen kerettörvényen belül határozzák meg.</p> <p>Az urbanisztika, a településtervezés és szabályozás az alapja mindannak, hogy mi, hol és hogyan épüljön. Az okos város egy eszköz, melynek hála ma lehetőségünk van pontos képet kapni arról, hogy mi a terület- és épülethasználat valósága. Az országos építésügyben a településrendezés, a településkép meghatározásakor az lesz az alapvetés, hogy az eszközök és mérések adatait tudni szükséges használni. A szabályozási és településfejlesztési rendszerek megalkotásakor ez az alapvetés fontos szerepet fog kapni.</p>

<p>Előkészítés fontossága emelkedik</p>	<p><i>Az előttünk álló kiélezett időszakban a pontos és alapos előkészítésre sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani, a tervek megléte, átgondolt, kiviteli terv szintű kidolgozottsága alapvetően fontossá válik. A hogyan és mit építünk kérdés pontosításához elengedhetetlen a kiválasztási folyamat további erősítése.</i></p> <p><i>A beruházási és fejlesztési programok mellett a működtetési és fenntarthatósági feladatok, programok kidolgozása kerül majd előtérbe.</i></p>
<p>Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP PLUSZ)</p>	
<p>Operatív Program neve:</p>	<p><i>Végrehajtás Operatív Program Plusz</i></p>
<p>A programról:</p>	<p><i>A 2021-2027 közötti időszakban Magyarország számára rendelkezésre álló kohéziós célú források eredményes és hatékony felhasználását támogatja a Végrehajtás Operatív Program Plusz. Ennek keretében a naprakész tudással rendelkező szakemberállomány, az infrastrukturális feltételek biztosításával, az informatikai, partnerségi, kommunikációs és a nyilvánossághoz kapcsolódó feladatok ellátásával járul hozzá a Partnerségi Megállapodás céljainak teljesüléséhez.</i></p> <p><i>A Végrehajtás Operatív Program Plusz e célok megvalósításához a Partnerségi Megállapodásban szereplő alapok közül az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Szociális Alap Plusz, az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra Alap, valamint a Magyar és az Igazságos Átmenet Alap technikai segítségnyújtás célra rendelkezésre álló forrásait használja fel Magyarország teljes területén. Mivel a 2014-2020-as időszak kohéziós célú fejlesztési programjai még nem zárultak le, ezért - a CPR tervezet adta lehetőségekkel élve - a végrehajtási intézményrendszer és a kapcsolódó feladatok ellátásának finanszírozása a tervezési ciklus vonatkozásában párhuzamosan történik.</i></p>
<p>A program célja:</p>	<p><i>A Végrehajtás Operatív Program Plusz (a továbbiakban: VOP Plusz) átfogó célja a Partnerségi Megállapodás szerinti kohéziós célú uniós támogatások hatékony és eredményes felhasználási feltételeinek megteremtése, ezen keresztül a</i></p>

	<p><i>kapcsolódó uniós jogszabály szerinti kötelezettségek teljesítése, úgy mint a menedzsment, monitoring, ellenőrzés, értékelés és információs szolgáltatás területén elvárt uniós jogszabály szerinti kötelezettségek teljesítése. Az alapokból lehetőség nyílik a megvalósításához szükséges adminisztratív kapacitás megerősítésének finanszírozására.</i></p> <p><i>Az OP finanszírozza a végrehajtási folyamatok és az abban részt vevő szervezetek hatékonyabbá tételét, továbbá elősegíti a kohéziós politika szabályosságának javítását, hatásosságának növelését, valamint ezek mérését és értékelését. Ennek keretében finanszírozza az uniós jogszabályokban előírt eszközrendszer és a tagállam által szükségesnek ítélt humán kapacitás, valamint további eszközök biztosítását.</i></p> <p><i>A program specifikus célja a fejlesztéspolitikai intézményrendszer hatékony működésével, valamint a szükséges és megfelelő informatikai, partnerségi, kommunikációs, nyilvánossági értékelési és egyéb szakmai tudás bevonást szolgáló eszközök biztosításával hozzájárulni a Partnerségi Megállapodás szerinti támogatási keret maradéktalan, szabályszerű és annak céljaihoz igazodó felhasználásához, továbbá annak biztosításához, hogy minél több lehetséges kedvezményezett részesülhessen a támogatásokból.</i></p>
<p>Prioritások:</p>	<p><i>1.1. Az operatív programok humán erőforrásának és működési feltételeinek biztosítása</i></p> <p><i>a.) Humán erőforrás rendelkezésre állása</i> <i>Az intézkedés egyik fő célja annak biztosítása, hogy rendelkezésre álljanak a programok koordinált végrehajtását és ellenőrzését ellátó intézményekben a megfelelő személyi erőforrások.</i></p> <p><i>b.) Humán erőforrás fejlesztése</i> <i>Azon tevékenységek támogathatóak, melyek hozzájárulnak az intézményrendszerben dolgozók tudásának növekedéséhez.</i></p> <p><i>c.) Informatika</i> <i>Az intézkedés célja az e-kohézió keretében az egységes monitoring- és információs rendszer működtetése és fejlesztése. Az adminisztratív teher csökkentése érdekében olyan innovatív eszközöket kívánunk bevezetni, amelyek az ellenőrzési tevékenységet, projektkiválasztást segítik, és melyekhez jelentős informatikai fejlesztés is társul.</i></p>
<p>Fő célcsoportok:</p>	<p><i>A kohéziós politika által finanszírozott operatív programok tervezéséhez, végrehajtásához, monitoringjához és ellenőrzéséhez kapcsolódó intézmények (irányító hatóságok) munkatársai.</i></p> <p><i>Az ERFA, a KA és az ESZA+által finanszírozott operatív programok tervezéséhez, végrehajtásához, monitoringjához és ellenőrzéséhez kapcsolódó intézmények, központi koordináció, állami szervezetek, nonprofit szervezetek, önkormányzatok.</i></p>

Az Igazságos Átmenet Alapból finanszírozásra kerülő projektek megvalósításához kapcsolódó intézmények (KEHOP Plusz Irányító Hatósága, az IAA terhére finanszírozott projektek megvalósításáért felelős központi közigazgatási és területi szereplők, közreműködő szervezet (amennyiben releváns), a közbeszerzések irányító hatóságon kívüli előzetes ellenőrzését elvégző szervezet, EUTAF, MÁK) és a központi koordináció munkatársai.

Finanszírozási terv:

Alap	Régiókatégória	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Összesen
							Pénzügyi előirányzat rugalmassági összeg nélkül	Rugalmassági összeg	Pénzügyi előirányzat rugalmassági összeg nélkül	Rugalmassági összeg	
ERFA*	Fejlettebb	0,00	1 775 781,00	1 817 925,00	1 867 649,00	1 919 101,00	415 884,00	415 884,00	217 417,00	217 417,00	8 647 058,00
	Átmeneti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kevésbé fejlett	0,00	80 643 402,00	82 736 556,00	85 248 185,00	87 850 401,00	17 862 266,00	17 862 266,00	7 954 331,00	7 954 331,00	388 111 738,00
	Legkülső és ritkán lakott északi régiók	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Összesen		0,00	82 419 183,00	84 554 481,00	87 115 834,00	89 769 502,00	18 278 150,00	18 278 150,00	8 171 748,00	8 171 748,00	396 758 796,00
ESZA+*	Fejlettebb	0,00	594 838,00	611 242,00	630 342,00	650 089,00	277 217,00	277 217,00	287 409,00	287 409,00	3 615 763,00
	Átmeneti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kevésbé fejlett	0,00	31 452 161,00	32 502 781,00	33 762 642,00	35 069 439,00	15 157 248,00	15 157 248,00	15 831 326,00	15 831 326,00	194 764 171,00
	Legkülső és ritkán lakott északi régiók	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Összesen		0,00	32 046 999,00	33 114 023,00	34 392 984,00	35 719 528,00	15 434 465,00	15 434 465,00	16 118 735,00	16 118 735,00	198 379 934,00

	IÁA*	A 3. cikk szerinti IÁA-források		0,00	781 093,00	793 639,00	806 437,00	819 491,00	339 524,00	339 524,00	346 314,00	346 314,00	4 572 336,00
		A 4. cikk szerinti IÁA-források		0,00	2 911 515,00	2 958 283,00							5 869 798,00
		(A 3. cikk szerinti IÁA-forrásokhoz kapcsolódó,) 7. cikk szerinti IÁA-források		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		(A 4. cikk szerinti IÁA-forrásokhoz kapcsolódó,) 7. cikk szerinti IÁA-források		0,00	0,00	0,00							0,00
		Összesen		0,00	3 692 608,00	3 751 922,00	806 437,00	819 491,00	339 524,00	339 524,00	346 314,00	346 314,00	10 442 134,00
		Kohéziós Alap	N/A	0,00	10 506 555,00	10 857 158,00	11 277 557,00	11 713 602,00	5 062 319,00	5 062 319,00	5 287 223,00	5 287 223,00	65 053 956,00
		Összesen		0,00	128 665 345,00	132 277 584,00	133 592 812,00	138 022 123,00	39 114 458,00	39 114 458,00	29 924 020,00	29 924 020,00	670 634 820,00

Programhatóságok :	Programhatóságok	
	Programhatóságok	Az intézmény neve
	<i>Irányító hatóság</i>	<i>Miniszterelnökség, Európai Unió Fejlesztések Koordinációjáért Felelős Helyettes Államtitkár</i>
	<i>Audithatóság</i>	<i>Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság</i>
	<i>Az a szerv, amely számára a Bizottság</i>	<i>Magyar Államkincstár</i>

	<i>kifizetéseket teljesít</i>	
	<i>Adott esetben az a szerv vagy szervek, amely(ek) részére a Bizottság a 36. cikk (5) bekezdése szerinti technikai segítségnyújtás esetén kifizetést teljesít</i>	<i>nem releváns</i>
	<i>Elszámolási feladatkör, amennyiben nem az irányító hatóság tölti be</i>	<i>Magyar Államkincstár</i>
Rendelkezésre álló forrás:	<i>Magyarország számára 2021-2027 között több mint 21 Mrd EUR kohéziós célú támogatás áll rendelkezésre, amely a nemzeti társfinanszírozással együtt mintegy 23,5 Mrd EUR összegű fejlesztési forrást jelent.</i>	
2022. évi II. törvény Magyarország minisztériumainak felsorolásáról		
Határozat a Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna felelős kormánybiztosának kinevezéséről	Magyarország minisztériumai a következők:	
	<i>Agrárminisztérium</i>	
	<i>Belügyminisztérium</i>	
	<i>Építési és Beruházási Minisztérium</i>	
	<i>Honvédelmi Minisztérium</i>	

	<p><i>Igazságügyi Minisztérium</i></p> <p><i>Kulturális és Innovációs Minisztérium</i></p> <p><i>Külgazdasági és Külügyminisztérium</i></p> <p><i>Miniszterelnöki Kabinetiroda</i></p> <p><i>Miniszterelnökség</i></p> <p><i>Pénzügyminisztérium, és</i></p> <p><i>Technológiai és Ipari Minisztérium</i></p> <p><i>A miniszterelnök munkaszervezete a Miniszterelnöki Kabinetiroda, amelynek része kormányzati igazgatási munkaszervezetként a Miniszterelnöki Kormányiroda.</i> <i>Az Építési és Beruházási Minisztérium a Miniszterelnökségből történő kiválással jön létre.</i></p>
<p>Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól</p>	
<p>Határozat a Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna felelős kormánybiztosának kinevezéséről</p>	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. A Kormány a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 12. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva e kormányhatározat hatálybalépésétől a Kit. 219. § (3) bekezdése szerinti időtartamra Bányai Gábort a Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztossá nevezi ki.</i> <i>2. A kormánybiztos az e határozat szerinti feladatait a Bács-Kiskun megye, Békés megye és Csongrád-Csanád megye közigazgatási területét magában foglaló Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zónára (a továbbiakban: Gazdaságfejlesztési Zóna) kiterjedően látja el.</i>

3. *A kormánybiztos az 1. pont szerinti feladatkörében különösen*
 - a) *figyelemmel kíséri a Gazdaságfejlesztési Zónát érintő ágazati európai uniós és nemzeti forrásból megvalósuló fejlesztési koncepciók, tervek előkészítését és végrehajtását,*
 - b) *tájékozódik a gazdasági szereplők által megvalósítani tervezett beruházásokról és fejlesztési igényeiről,*
 - c) *véleményezi a Gazdaságfejlesztési Zónát érintő fejlesztési terveket – ideértve a turisztikai fejlesztési térség tervezésével és a tervezett turisztikai projektekkel kapcsolatos dokumentumokat is –, valamint a Gazdaságfejlesztési Zóna fejlesztéséhez kapcsolódó, európai uniós és központi költségvetési források biztosítását szolgáló döntések tervezeteit,*
 - d) *a döntésre, illetve annak előkészítésére jogosultnak javaslatot tesz fejlesztések megvalósítására,*
 - e) *részt vesz a feladataihoz kapcsolódó kormányzati egyeztetéseken.*
4. *A kormánybiztos a 3. pont szerinti feladatkörében együttműködik*
 - a) *a gazdasági együttműködésben érintett, illetve a Gazdaságfejlesztési Zónában megvalósuló fejlesztésekhez csatlakozó régiók állami, önkormányzati és gazdasági szereplőivel,*
 - b) *az egyes tervek és koncepciók véleményezése körében a térség egyetemeivel és tudományos intézeteivel,*
 - c) *valamennyi, a fejlesztésekkel érintett állami, önkormányzati és civil szervezettel.*
5. *A kormánybiztos tevékenységét a miniszterelnök a területfejlesztési miniszter közreműködésével irányítja.*
6. *A kormánybiztos tevékenységének ellátásáért a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 31. § (2) bekezdése szerinti díjazásra és juttatásokra jogosult.*
7. *A kormánybiztos tevékenységét a Miniszterelnökség szervezetében működő 5 fős titkárság segíti.*
8. *A Kormány felhívja az irányítása alatt álló szerveket és intézményeket, továbbá felkéri az egyéb érintett szerveket, hogy a kormánybiztos feladatának ellátásához szükséges – személyes adatnak nem minősülő – adatokat, információkat és elemzéseket bocsássák a kormánybiztos rendelkezésére.*
9. *A területfejlesztési miniszter intézkedik annak érdekében, hogy az e határozat szerinti feladatok ellátására irodahelyiség kerüljön biztosításra.*
10. *Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.*
11. *Hatályát veszti a Dél-alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1568/2020. (IX. 4.) Korm. határozat.*

A Kormány 1268/2022. (V. 27.) Korm. határozata a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól

**Modern települések
fejlesztéséért felelős
kormánybiztos
kinevezése és
feladatai**

1. A Kormány a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 12. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva – e kormányhatározat hatálybalépésétől a Kit. 219. § (3) bekezdése szerinti időtartamra – **Gyopáros Alpár Ádámot a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztossá** (a továbbiakban: kormánybiztos) **nevezi ki.**
2. A kormánybiztos az 1. pont szerinti feladatkörében
 - a) ellátja a Kormány és a megyei jogú város önkormányzata között, a megyei jogú város további fejlődése és megújulása érdekében létrejött együttműködési megállapodások végrehajtásának irányításával összefüggő feladatokat,
 - b) kidolgozza a Magyar Falu Program támogatási rendszerét, és gondoskodik a támogatási rendszer lebonyolításának megszervezéséről, irányításáról,
 - c) dönt a Magyar Falu Program pályázatainak támogatásáról,
 - d) együttműködik a Miniszterelnökséget vezető miniszterrel a településfejlesztéseket érintő egyedi kérelmek kezelésében, a támogatási jogviszonyok kialakításában,
 - e) ellátja a kormányzati koordinációt az 5000 fő feletti, nem megyei jogú városok fejlesztéseivel összefüggésben,
 - f) ellátja az a)–b) és d)–e) alpontban foglaltakhoz kapcsolódó feladatok minisztériumok közötti összehangolását,
 - g) kapcsolatot tart és egyeztet az a)–b) és e) alpontban meghatározott programokkal érintett önkormányzatokkal, nem kormányzati szervezetekkel,
 - h) előkészíti, illetve véleményezi a feladat- és hatáskörébe tartozó kormány-előterjesztéseket.
3. A kormánybiztos tevékenységét a miniszterelnök a Miniszterelnökséget vezető miniszter útján irányítja.
4. A kormánybiztos tevékenységéről a Miniszterelnökséget vezető miniszternek számol be.
5. A kormánybiztos tevékenységét a Miniszterelnökség szervezetében működő titkárság segíti.
6. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
7. Hatályát veszti a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól szóló 1229/2020. (V. 15.) Korm. határozat.

<p>A Kormány 1264/2022. (V. 27.) Korm. határozata a Beruházás ösztönzési céllelőirányzat keretösszegének emeléséről</p>	
<p>Beruházás ösztönzési céllelőirányzat keretösszegének emelése</p>	<p><i>A Magyar Közlöny 90. számában tájékoztatás jelent meg a beruházás ösztönzési keretösszeg emeléséről.</i></p> <p><i>A Kormány</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. egyetért a Beruházás ösztönzési céllelőirányzat terhére finanszírozott feladatok körében vállalt pénzügyi kötelezettségek forrásának biztosítása érdekében – a jelenlegi keretösszegezen felül – kiegészítő forrás biztosításával;</i> <i>2. felhívja a pénzügyminisztert, hogy az 1. pont szerinti cél megvalósítása érdekében gondoskodjon a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 7. Gazdaság újraindítását szolgáló külügyi fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 1. Beruházás ösztönzési céllelőirányzat jogcímcsoport javára legfeljebb 70.000.000.000 forint többletforrás biztosításáról;</i> <p><i>Felelős: pénzügyminiszter</i> <i>Határidő: a felmerülés ütemében</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a 2. pont szerinti többletforrás összegét ütemezetten, a kifizetésekhez igazodva használja fel.</i> <p><i>Felelős: külgazdasági és külügyminiszter</i> <i>Határidő: a felmerülés ütemében</i></p>

Módosult a „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” című (TOP Plusz-1.3.1-21 kódszámú) felhívás

**A 2021-27 közötti
EU-s támogatási
keretről:**

Támogatható tevékenység:

Önállóan támogatható tevékenységek

- *A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszhoz illeszkedő Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elkészítése.*
- *Településfejlesztési stratégiai dokumentumok megalkotása.*
- *A TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) elkészítése.*

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- *Nyilvánosság biztosítása.*
- *FVS felülvizsgálata a 2022. évi népszámlálás adatai alapján*
- *Városi zöld finanszírozási keretrendszer kidolgozása*
- *A városüzemeltetési szolgáltatások és önkormányzati fenntartású közintézmények digitalizációjára irányuló elemzések, akcióterv kidolgozása*
- *FVS pénzügyi megvalósíthatóságára vonatkozó üzleti modell, üzleti terv*

A felhívás változása a műszaki, szakmai elvárásokat érinti:

Mind a TOP Plusz Városfejlesztési Programtervnek (TVP), mind az annak alapját képező Fenntartható Városfejlesztési Stratégiának (FVS) rendelkeznie kell a települési önkormányzatok közgyűlési jóváhagyásával. Az erről szóló határozat benyújtása az Irányító Hatósághoz legkésőbb a projektfejlesztés végén, a végleges FVS és TVP benyújtásával együtt szükséges. A TOP Plusz terhére megvalósuló első beruházási projekt benyújtása az FVS és TVP-re vonatkozó támogatási döntés meghozatalát követően lehetséges.

Főbb paraméterek:

- *A projekt fizikai befejezésére a kezdésétől legfeljebb 96 hónap áll rendelkezésre.*
- *61 db kiválasztott város és stratégia részesül támogatásban.*

AZ EURÓPAI UNIÓ HORIZONT EURÓPA PROGRAMJÁBAN, VALAMINT EGYÉB KÖZÖS EU-S PROGRAMOKBAN VALÓ MAGYAR RÉSZVÉTEL ÖSZTÖNZÉSE

Pályázati konstrukció kódja:

2021-1.2.3-EU_KP

Támogatást igénylők köre:

Támogatási kérelem csak egyénileg nyújtható be.

Jelen Felhívás keretében kizárólag konzorciumban megvalósuló nemzetközi projektben való részvétel előkészítése támogatható.

Amennyiben a jelen Felhívásra benyújtott támogatási kérelem keretében előkészítendő nemzetközi konzorciumban több magyar partner is részt vesz, ők külön-külön jogosultak a Felhívás keretében támogatási kérelmet benyújtani.

Jelen Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező jogi személyek az alábbiak szerint:

a) Jogi személyiségű vállalkozások, nonprofit gazdasági társaságok és egyéb gazdasági szervezetek közül a 113, 114, 141, 572, 573 GFO kóddal rendelkezők, amelyek

- legalább egy lezárt, jóváhagyott, teljes (365 nap) üzleti évvel rendelkeznek
- kettős könyvvitelt vezetnek és
- nem tartoznak a KATA hatálya alá.

b) Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezetek közül az 551, 552, 559, 562, 563, 569, 599, 931 GFO kóddal rendelkezők, amelyek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. számú mellékletében felsorolt államilag elismert, illetve nem állami felsőoktatási intézmények (egyházi vagy magán felsőoktatási intézmények), amelyek a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 651/2014/EU bizottsági rendelet) 2. cikk 83. pontja szerint kutató-tudásközvetítő szervezetnek minősülnek.

c) Költségvetési- és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek közül a 311, 312, 322, 341, 342, 381, 382 GFO kóddal rendelkezők, amelyek 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 83. pontja szerint kutató-tudásközvetítő szervezetnek minősülnek.

<p>Pályázati kiírás célja:</p>	<p>A Felhívás célja, hogy ösztönözze a magyar pályázókat az Európai Unió Horizont Európa kutatási, fejlesztési és innovációs keretprogramjában és az ehhez kapcsolódó közös programokban (pl. partnerségek, COST) (a továbbiakban Horizont Európa programban) való minél nagyobb számú és támogatási részesedésszerű részvételre, valamint arra, hogy minél többször vállaljanak konzorciumvezetői (koordinátori) szerepet ezekben a programokban.</p> <p>A Felhívásban elnyerhető támogatással a kedvezményezetteknek lehetőségük nyílik arra, hogy utólagos finanszírozást kapjanak a pályázat benyújtásához szükséges nemzetközi konzorcium kialakításával, illetve a konzorciumi megállapodás és a pályamű elkészítésével kapcsolatosan felmerült költségeikhez.</p> <p>A Felhívás a projekt előkészítő tevékenység támogatásával a magyar pályázók nemzetközi ismertségét, hálózatépítő és forrásbevonási kapacitásának növelését, valamint a pályázat előkészítés folyamatát, a magyar pályázók formálódó konzorciumban betöltött szerepének megerősítését, új pályázók, különösen a kkv-k bevonását kívánja elősegíteni.</p>
<p>Támogatható tevékenységek felsorolása:</p>	<p>A támogatási kérelem keretében a Horizont Európa pályázat beadására való felkészülés érdekében az alábbi tevékenység támogatható:</p> <p>I. Konzorciumépítés nem munkacsomag vezető konzorciumi tagként II. Konzorciumépítés konzorciumvezetőként vagy munkacsomag vezető konzorciumi tagként</p> <p>A konzorciumépítő tevékenység mindkét esetben az alábbiakat foglalhatja magában:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Külföldi konzorciumi partner keresése érdekében külföldi konzorciumi partnerkereső vagy szakmai rendezvényen való részvétel • Pályázat vagy konzorciumi szerződés előkészítésére irányuló külföldi projekt előkészítő ülésen történő részvétel • Pályázat és/vagy konzorciumi szerződés előkészítésére irányuló hazai projekt előkészítő ülés szervezése • Koordinátor és/vagy munkacsomag vezető esetében jogi, szabadalmi ügyvivői tanácsadói igénybevétele, pályázat és/vagy konzorciumi szerződés előkészítése, pályázatírás, nyelvi lektorálás, külföldi pályázatírói tréningen való részvétel • Szakmai szervezet munkájában való részvétel (tagdíj, utazási költségek)
<p>Beadás határideje:</p>	<p>A támogatási kérelmek (elektronikus) benyújtása a kitöltő program élesítésétől lehetséges. Támogatás a rendelkezésre álló keret erejéig nyújtható. A támogatási kérelmek folyamatosan benyújthatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2023. március 31.

	<ul style="list-style-type: none"> • 2023. június 30. • 2023. szeptember 29. • 2023. december 29.
Támogatás mértéke és összege:	Támogatási kérelmenként az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege konzorciumvezető vagy munkacsomag vezető konzorciumi tagként 2 millió Ft, nem munkacsomag vezető konzorciumi tagként 1 millió Ft.
Rendelkezésre álló forrás:	<p>Rendelkezésre álló teljes pályázati keretösszeg 2021-2023 időszakra vonatkozóan: 500 millió Ft.</p> <p>Támogatás a rendelkezésre álló keret erejéig nyújtható. A támogatásban részesülő támogatási kérelmek várható száma 250-500 darab. E szám indikatív jellegű, a támogatást igénylők által igényelt és elnyert támogatás függvényében változhat.</p>
MAGYARORSZÁG PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁSA A 2021-2027 IDŐSZAKRA VONATKOZÓ KOHÉZIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁRÓL	
Teljes dokumentum elérhetősége	https://www.palyazat.gov.hu/partnersegi-megallapodas
1. szakpolitikai célkitűzés: Intelligens Európa	Cél, hogy Magyarország lényegesen javítsa a gazdaság versenyképességét, az üzleti folyamatok és a termelés hatékonyságát, növelve ezzel a hazánkban előállított értékeket, megteremtve a tartós bérnövekedés fennmaradásának előfeltételét. Az erőteljes gazdaságfejlesztés és a digitális fejlődés elengedhetetlen a kevésbé fejlett térségeink felzárkózásához is.
2. szakpolitikai célkitűzés: Zöldebb,	A célkitűzés keretében Magyarország a gazdaságosan és környezetileg is fenntartható energiatermeléssel és biztonságos hálózatokkal, intelligens megoldásokkal, megújuló és bővülő kapacitású közművekkel, tisztább üzemű városi

<p>karbonszegény és ellenálló Európa</p>	<p>közlekedéssel, valamint az Igazságos Átmenet Alappal érintett térségek gazdaságának alacsonyabb ÜHG kibocsátásával segíti a klíma- és környezetvédelmi célok elérését. A célkitűzés jelentőségét jól szemlélteti, hogy támogatására a tagállami ERFA-forrás több mint 30%-át fordítják.</p>
<p>3. szakpolitikai célkitűzés: Jobban összekapcsolt Európa</p>	<p>A Jobban összekapcsolt Európa célkitűzés keretében a gyors és kényelmes közlekedés összekapcsolt, új generációs infrastruktúrájának megteremtését támogatják. Cél, hogy a megfelelő kapacitásokkal és szolgáltatási színvonallal bíró közlekedési infrastruktúra támogassa a magyar gazdaság versenyképességének további erősödését, valamint javítsa az emberek mindennapi életminőségét.</p>
<p>4. szakpolitikai célkitűzés: Szociális Európa</p>	<p>A szakpolitikai célkitűzés keretében a gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes társadalom alapjait erősítik meg a Szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervével és az Európai Tanács tagjai által 2021. május 8-án jóváhagyott Portói nyilatkozattal összhangban.</p>
<p>5. szakpolitikai célkitűzés: A polgárokhoz közelebb álló Európa</p>	<p>A magyar területi fejlesztési feladatokat az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) tartalmazza. A kohéziós források eszközeivel az OFTK-ban rögzített területfejlesztési feladatok közül az alábbiakat kezelik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a kiegyenlített térségi fejlődés feltételeinek biztosítása (e cél során külön figyelem a koronavírus járványból adódó gazdasági és foglalkoztatási problémákkal sújtott térségek helyzetének javítása, mind az elmaradott térségek, mind a városok esetében); • többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat-fejlesztés, városok térszervező képességének erősítése, várostérségek fejlesztése, a város-vidék kapcsolatok erősítése, a vidéki térségek fejlődését is segítő városfejlesztés; • vidéki térségek, a falvak, kistelepülések népességmegtartó képességének erősítése. • Budapest és térsége nemzetközi tér- és gazdaságszervező szerepének erősítése, a fővárosi térség összehangolt fejlesztése, kezelve e térség speciális fejlesztési igényeit; a budapesti nagyvárosi térség élhetőségének javítása; • elérhetőség javítása, ennek keretében az elérhetőség feltételeinek javítása térségi és helyi szinten; alacsonyabb szintű utak fejlesztése, városi közlekedés fejlesztése.

Fenntartható városfejlesztési stratégia

A 2021-27-es Uniós ciklus fenntartható városfejlesztési forrásainak (ERFA rendelet 11. cikk) felhasználásához elvárás integrált területi, városi stratégiák készítése.

Az Irányító Hatóság módszertani Kézikönyvét az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 Rendelete és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 Rendelete, az Európai Zöld Megállapodás, a Lipcsei Charta, a Városi Partnerségek, illetve a Bizottság által kiadott Fenntartható Városfejlesztési Stratégiák Kézikönyve alapján készítette el. A Kézikönyv a 314/2012-es Kormányrendelettel való összhang biztosításával készült annak érdekében, hogy a városok a jelenleg érvényben levő Integrált Településfejlesztési Stratégiáikat a Kormányrendeletnek megfelelő módon, ugyanakkor az uniós elvárások figyelembevételével módosíthassák.

**Megalapozó munkarész:
Helyzetfeltárás és helyzetértékelés**

A városi és várostérségi FVS-tervezésnek a helyi erőforrásmixre és lokális sajátosságokra kell alapoznia. Fontos ezért, hogy olyan helyzetértékelés készüljön, ami a helyi „specifikumokat” feltárja, és a sajátos körülményeket egyértelműen azonosítja.

A városi és várostérségi helyzetértékelés célja, hogy a települések (beleértve a települések vezetését, a lakosságot és valamennyi helyi érdekeltet), képet kapjanak arról, milyen mértékű a tervezés megkezdése előtt a város és térségének alkalmazkodó, adaptív és transzformációs képessége, milyen időbeni tendenciák tapasztalhatók és milyen viszonyítási alapot ad a stratégiai célok meghatározásához.

A helyzetfeltárás elkészítéséhez kijelölésre kerültek a felülvizsgálandó kulcstémakörök. A kulcstémakörök kulcsadatai olyan adatot jelentenek, amelyek a legutóbbi helyzetfeltárás óta eltelt évek miatt felülvizsgálatra szorulnak, és hozzájárulnak az FVS forgatókönyveinek és célrendszerének, valamint az indikátorok meghatározásához. A nem felülvizsgált munkarészek a 2.3. Helyzetértékelés, szintézis fejezethez felhasználhatók.

Kulcsadatok köre: a társadalmi, gazdasági, valamint a fejlesztési környezet témakörök adatai, adaptálva az új megyei fejlesztési koncepciók, programok változásait, módosításait.

Azon témakörök esetében, melyek nem minősülnek kulcstémakörnek, elegendő a korábbi megalapozó vizsgálat fejezeteinek részbeni beemelése, vagy az arra történő hivatkozás.

A kötelező kulcstémakörök mellett a településeknek ajánlott előzetesen meghatározni a felülvizsgálandó további kulcstémakörök körét is.

A további kulcstémakörök kulcsadatai figyelembe veszik a település sajátosságait, közelmúltbeli fejlesztéseit (közlekedés, közmű, zöldfelületi rendszer), táji-természeti adottságait, és adatokkal támasztják alá a városi

reziliencia mértékét. Javasolt megfontolni olyan egyedi kulcstémakörök frissítését, amelyek az FVS-készítés szempontjából szükségesek.

A helyzetfeltárás összeállításához az ismert adatforrások és adatbázisok felhasználása mellett (ld. KSH, TEIR, önkormányzati adatforrások stb.) javasolt primer adatgyűjtésre is támaszkodni kérdőíves felmérés elvégzésével

Területi lehatárolás

A városok fejlődésében jelentős szerepet játszik, hogy milyen szerkezetű településhálózatba ágyazódnak be, milyen lehetőségeik vannak fejlesztési és működési együttműködésekre a város közigazgatási határán túl terjedő térségben, milyen jellegű versenyhelyezettel szembesülnek működésük legkülönbözőbb területein.

Amikor az FVS-ben **várostérségről** beszélünk, elsősorban **funkcionális térségekben** gondolkozunk. A működési szempontokat figyelembe vevő várostérség lehatárolás komplex feladat, amire Magyarországon nem létezik a szakpolitika által készített, egységes iránymutatás.

A Kézikönyv keretében az alábbi *tényezőket, folyamatokat* érdemes figyelembe venni:

- munkavégzési célú mobilitás / ingázás – foglalkoztatási vonzáskörzet fejlődése
- városkörnyéki lakóhely választás – agglomerálódás (és az ezáltal gerjesztett munkavégzési célú mobilitás / ingázás), alvó vagy részlegesen alvó város funkciójú településcsoportok kialakulása
- térségi szervezőerőt jelentő identitás tényező (tájegységi hovatartozás, közös történelmi gyökerek, identitáshordozók jelenléte) szervező ereje
- alap- és középszintű köz- és piaci szolgáltatások igénybevétele/elérhetősége
- gazdasági célú együttműködések (agrárbeszállítói kör – hagyományos falu-város kapcsolat, turizmus – hálózatos kapcsolatrendszer) működtetése
- hálózatos infrastruktúrák eddigi közös fejlesztése és működtetése.

Helyzetértékelés, szintézis

Az FVS helyzetértékelő munkarészeiben a helyzetfeltárás adatkörére és elemzéseire támaszkodva egy értékelő szintézis jelenik meg, mely az FVS gondolati vonalát meghatározó tervezési dimenziók mentén szerveződő szempontrendszerének bevezetésével fogalmazza meg a helyzetértékelés hangsúlyait.

A tematikus helyzetfeltárás széleskörűen számba veszi az adatokat, elemzési szempontokat, és erre alapozva a helyzetértékelés kiemeli azokat a külső és belső folyamatokat, összefüggéseket, melyek az FVS stratégiájának kialakítását

meghatározzák és alátámasztják.

A fejezet számba veszi, hogy az öt dimenzió mentén megállapított szintézis hogyan képeződik le az egyes városrészekben, ehhez első lépésként meghatározza a városrészeket és jelzi, hogy az adott dimenzió hogyan jelenik az adott városrészben.

A városi adaptív és transzformációs képesség, vagyis a városi reziliencia az FVS-en végig futó öt tervezési dimenzió hatásainak összességéből tevődik össze, ezek a következők:

1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)
2. Zöldülő város (energetikai átállás)
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet)

A város irányítási és működési modellje

A stratégia végrehajthatóságát és a stratégiai ciklus sikerességét befolyásoló egyik legfontosabb körülmény, hogy a város milyen *irányítási és működési háttérrel* rendelkezik és az milyen hatékonysággal képes a stratégiai ciklus egyes lépéseiben foglalt műveletek végrehajtására.

Az FVS a fejlesztésekre, a fenntartható városüzemeltetésre és a működtetés komplex városi, várostérségi szintű rendszerére egyaránt figyelmet fordító tartalma **változásokat generálhat** a város eddigi irányítási és működési gyakorlatában/modelljében. Ez különösen igaz a *zöld és digitális átállás* folyamatára és annak szervezeti/működési következményeire.

Javasolt, hogy a megalapozó munkarészben az önkormányzatok elemezzék a város irányításának (elsősorban döntéshozatali és koordinációs feladatok) és működtetésének szervezeti háttérét (önkormányzati, civil és piaci szolgáltatók), a szereplők kapcsolatrendszerét, viszonyát és az egyes folyamatokat.

A helyzet ismerete és az **új típusú feladatok szempontjából történő kiértékelése** lehetőséget ad arra, hogy a stratégia újszerű szemléletéből eredő irányítási és működési modellt érintő beavatkozási pontok, változtatások meghatározhatók legyenek.

Kockázatok és lehetőségek értékelése

	<p>A város helyzetének tervezési dimenziók szerinti és területi értékelését szükséges kiegészíteni egy olyan értékeléssel, amely a külső tényezők, és az abból fakadó kockázatok és lehetőségek széles tárházát veszi számba és vetíti le a helyi sajátosságokra.</p>
<p>Stratégiai munkarész</p>	<p>A stratégiai fejezet dinamikus keretként működik és támogatja a város jövőképeinek és célrendszerének meghatározását és szükség esetén felülvizsgálatát, kiigazítását.</p> <p>A városi fejlődés lehetőségalmaza két fő tényezőtől függ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - belső erőforrások, helyi sajátosságok; és - a külső feltételrendszer. <p>Ezen tényezők figyelembevételével, reflektálva a folyamatosan változó külső körülményekre, trendelemzésekkel és prognózisokkal alátámasztott két forgatókönyv (standard és adaptív) kidolgozása valósul meg, ahol az adaptív forgatókönyv része egy változásmenedzsmentet is magában foglaló fejlesztési megközelítés.</p> <p><u>Forgatókönyv elemzés</u></p> <p>A forgatókönyv-elemzésben trendelemzésekkel és számszerűsített prognózisok bemutatásával azt javasolt végiggondolni a városnak, hogy mely feltételek mellett milyen fejlődési vonulatot lát reálisan megvalósíthatónak, illetőleg az adott körülmények változása esetén milyen módon, milyen eszközökkel tud a város reagálni. Ezek a szükséges beavatkozási irányok stratégiai célokként, illetve azok alábontásával beavatkozási célterületekként kerülnek majd elő a tervezés folyamatában. Kérjük, hogy a vizsgálandó trendek körét dimenzióként határozza meg, és így a számszerűsített prognózisok is kapcsolódjanak a tervezési dimenziókhoz.</p> <p>Ennek megfelelően a forgatókönyvek két változatban készülnek el a bemutatott trendekre és prognózisokra alapozva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ún. standard forgatókönyvben a külső hatások begyűrűzésével lehet számolni, melyre a város korlátozottan tud intézkedést hozni - Az ún. adaptív forgatókönyvben a külső hatások a helyzetfeltárás során feltárt trendekre a városi alkalmazkodóképesség figyelembevételével fejtik ki hatásukat, vagyis a város által megvalósított intézkedések semlegesítik, vagy legalábbis csökkentik hatását. <p><u>Jövőkép</u></p> <p>A stratégiaalkotás következő mozzanataként, de még mindig a stratégiai ciklus 2. lépésében a jövőképalkotásra kerül sor,</p>

amelyet a jövőképet támogató stratégiai célrendszer kijelölése követ majd. A vízió, és az arra épülő célkitűzések biztosítják, hogy a célrendszer mögött felsorakoztatott eszközök és cselekvések a település és térsége fejlődését szolgálják, valamint élvezik a helyi szereplők támogatottságát. A jövőkép szükségszerűen igazodik a város sajátosságaihoz (helyzetfeltárás), a külső kihívások által generált fejlődési trendekhez (adaptív forgatókönyv) és azokhoz a referenciadokumentumokhoz, amelyek a területfejlesztés külső feltételrendszerét adják (uniós, nemzeti, térségi, ágazati fejlesztési dokumentumok, szabályozási környezet).

A jövőkép definiálásával azt az irányt jelöli ki a város, hogy a komplex városi funkciók, szolgáltatások, jellemzők és sajátosságok köréből melyek lesznek a hangsúlyosak, melyek élveznek prioritást a hosszú távú városfejlesztési horizonton.

A stratégia célrendszere

A stratégiai célok meghatározása a jövőképen alapulhat. Miközben a vízió egy stabil célállapotot rögzít, a stratégiai célrendszer dinamikus, egyértelmű üzeneteket fogalmaz meg, és kellő rugalmasságot biztosító részcélokra bontja a jövőképhez vezető beavatkozásokat.

A stratégiai célokat célhierarchiába rendezve ajánlott bemutatni és a részcélokat hozzákapcsolni, majd ezek összefüggését bemutatni az öt tervezési dimenzió mentén, melyek összességében a város adaptív, transzformációs és rugalmas alkalmazkodóképességét növelik.

Az összefüggések bemutatása történhet a táblázat feltöltésével, majd a táblázat egyes celláinak az öt dimenzióval történő összekötésével (a táblázatban az egyes részcélok és a dimenziók összekapcsolása nyilakkal), de készíthető saját szerkesztésű ábra is. Az öt dimenzióhoz önálló célok nem kapcsolódnak, itt a városi stratégiai célok, részcélok tervezési dimenziókkal való összhangjának bemutatása történik meg.

A stratégiai célrendszerhez az egyes dimenziók mentén közös FVS indikátorok kerülnek betervezésre, ezek bemutatása a monitoring fejezetben és a kapcsolódó mellékletben történik meg.

A stratégiai célhierarchia területi vetületének bemutatását egy területi célmátrix szemlélteti, mely kitér a célrendszer várostérségi vonatkozásaira is, valamint a városon belüli, egyes városrészekhez kapcsolódó leképeződésére is.

A reziliens város a stratégiai célrendszerben

A városok a külső kihívások nyomása alatt, a folyamatosan változó környezetben rugalmasan alkalmazkodva alakítják a saját cél- és eszközrendszerüket. Csak egy kellően reziliens város tud ebben a versenyben fennmaradni és a városhálózatok rendszeréhez sikeresen becsatlakozni, majd ott a pozícióját megőrizni vagy megerősíteni a saját funkcióinak a fenntartásával vagy fejlesztésével. A reziliencia a városra, mint integráló egységre, de minden helyi szereplőre

(önkormányzat, vállalkozások, lakosság, közösségek, szervezetek) külön-külön is értelmezhető.

A reziliencia, a rugalmas alkalmazkodási képesség legalább három összetevő mentén épül ki a városokban:

- a rugalmas alkalmazkodás szükségességének a felismerése;
- a rugalmas alkalmazkodási kapacitások és technikák/megoldások mozgósítása;
- új rugalmas alkalmazkodási kapacitások és eljárások kiépítése.

A reziliens várost alkotó dimenziók:

1. Prosperáló város: A prosperáló város a belső erőforrásokat és adottságokat fenntartható és innovatív módon hasznosítja. A külső (gazdasági) környezet által biztosított lehetőségeket és kihívásokat felismerve a gazdasági szereplőket facilitáló infrastruktúra és szolgáltatások biztosításával, következetes befektetés- és fejlesztéspolitikát alkalmazva hozzájárul a helyi vállalkozások versenyképességéhez és a dinamikus, több lábbon álló gazdasági struktúra kialakulásához.
2. Zöldülő város: A zöldülő város valósítja meg a zöld átállást, melynek részét képezi az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, illetve ahhoz való alkalmazkodás, az erőforrások fenntartható használata, a körforgásos gazdaságra való átállás, szennyezés megelőzése, és a környezeti ökoszisztémák védelme.
3. Digitális város: Az okos város olyan város, amely a természeti és az épített környezetét, a digitális infrastruktúráját, valamint a települési szolgáltatások minőségét és gazdasági hatékonyságát korszerű és innovatív információtechnológiák alkalmazásával, fenntartható módon, a lakosság fokozott bevonásával fejleszti.
4. Megtartó város: A társadalmi befogadás, integráció feltételeit biztosító város, amely intézkedéseken, valamint tervezett és spontán akciókon keresztül, különféle partnerekkel együttműködve gondoskodik a befogadás kedvező körülményeinek, feltételeinek biztosításáról.
A befogadó város egyben megtartó város is, amely az elvándorlást lassító és a vissza- ill. letelepedést támogató intézkedések/tevékenységek keretében biztosítja a kedvező feltételeket elsősorban a fiatalok helyben maradásához. A megtartó város intézkedései szoros összefüggést mutatnak a prosperáló város beavatkozásaival és végeredményben a teljes lakosságot érintik.
5. Kiszolgáló város: A társadalmi elégedettséghez hozzájáruló, kedvező településszerkezetű, a táji és környezeti adottságokhoz igazodó, takarékos területfelhasználású, az építészeti sokszínűséget magában hordozó, műszaki elvárásoknak eleget tevő város.

	<p><u>A stratégia összhangja más stratégiákkal</u></p> <p>Az FVS stratégia céljainak részletezését tartalmazó fejezet bemutatását követően kérjük, prezentálják az FVS összehangoltságát a célok és beavatkozási elképzelések vonatkozásában az alábbi stratégiai dokumentumokkal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrált Településfejlesztési Stratégia / Településfejlesztési Terv - a megyei területfejlesztési program - az FVS-ben hangsúlyos hazai ágazati programok - az adott várostérség településeinek fejlesztési programjai (illetve amennyiben releváns, FVS-ével) - megyei klíma stratégia - városi SUMP, SECAP és egyéb tematikus programok
<p>Monitoring, kontrolling, indikátorok</p>	<p>A célrendszer megvalósításának nyomon követése</p> <p>Az FVS egy élő, dinamikusan fejlődő dokumentum, mely kijelöli a stratégiát hét éves időtávra (2021-2027), ugyanakkor a reziliencia elvárásának megfelelően a külső és belső változásokra reflektálva adaptáció, módosítás is elképzelhető a hét éves időtávban. Ennek érdekében egy átlátható, transzparens nyomon követési rendszer kialakítása elvárás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - FVS monitoring rendszere, az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana, - FVS szintű egységes indikátorok a városi reziliencia és a tervezési dimenziók mentén elért eredmények mérésére, - beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének módszertana. <p><u>Monitoring rendszer</u></p> <p>Szükséges egy olyan monitorig rendszert működtetni, amely alkalmas erre az időközi visszacsatolásra, azaz megállapítható a stratégiában kitűzött célok elérhetősége, illetve megfelelő korrekciók kezdeményezhetők.</p> <p>A monitoring nem csak szigorúan az eredmények elérését nyomonkövető rendszer, hanem annál összetettebb feladata van, így folyamatosan része a stratégiai menedzsmentnek. Lényege, hogy minél konkrétabban megfogható célokat tudjon meghatározni a város.</p> <p>A segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megállapítható a város jövőképe és céljai, - vizsgálhatók a kockázatok,

	<ul style="list-style-type: none"> - számszerűsíthetők az eredmények, - mérhetők a teljesítések, - megállapítható a kitűzött célok elérésének realitása, - kiértékelhetők az elért eredmények és az oda vezető út. <p>Indikátorok</p> <p>Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények között megjelenik a specifikus jelleg, a mérhetőség, az adatelérhetőség, a megbízhatóság és a behatárolt időszakra vonatkozó jelleg. Összetettségük alapján lehetnek nyers abszolút számértékek, amelyek egyértelműen a vizsgálni kívánt jelenség egy bizonyos jellemzőjét mérik, vagy összetett (aggregált) mutatók, amelyek több jellemzőt integrálva alkotnak komplex indikátort.</p> <p>A stratégiaalkotás szempontjából azonban a legfontosabb típusai az előrehaladás volumene szerinti a kimeneti, az eredmény- és a hatásindikátorok.</p>
<p>Az irányítási és működési modell</p>	<p>Az fenntartható városfejlesztési stratégia tervezésével szemben elvárás, hogy a részvételi tervezés módszertanát alkalmazza a város. Ugyancsak elvárás részvételi tervezés a stratégia megvalósítása, a projektfejlesztés és végrehajtás során:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fenntartható városfejlesztési stratégia tervezésére, finanszírozására és lebonyolítására vonatkozó döntéshozatali mechanizmus és az érintettek bemutatása, - térségi koordináció mechanizmusai, együttműködési keretek bemutatása, - az FVS-ben definiált projektportfólió tervezésére, finanszírozására és lebonyolítására vonatkozó döntéshozatali mechanizmus és az érintettek bemutatása, - a város irányítási és működési modellje.
<p>Cselekvési terv</p>	<p>Cselekvési irányok, intézkedések bemutatása az alábbi megközelítésekben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stratégiai célkitűzésekkel rendelkező egyedi beavatkozások, - nagyobb városi területekre kiterjedő akcióterületi beavatkozások, - átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések) helyi elemei, - stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, innovációs

	<p>menetrend).</p> <p>A stratégia és a célok intézkedésekké, akciókká történő lebontása valósul meg, mely során figyelembe veendő mind a városi szint, a városrészi szint, mind a várostérségi szint. A várostérségi szint eltérő módszertant alkalmaz attól függően, hogy a város térségével közös forráskeretet használ, vagy megyei ITP kereteiben célterületi megközelítést alkalmaz.</p>
<p>Finanszírozási terv</p>	<p>A stratégia megvalósítását üzleti modell támasztja alá, melynek elsődleges szempontja a fejlesztések pénzügyi fenntarthatóságának a biztosítása. Az üzleti modell kitér a forráskombinációra, a lehetséges források és azok fejlesztéshez rendelkezésére, a pénzügyi fenntarthatóságra, a gazdaságos üzemeltetés, fenntarthatóság kérdéseire. A stratégia üzleti modellje és finanszírozási terve nem korlátozódik a TOP Plusz forrásaira, bár azok jelentős részét képezik, hanem figyelembe veszi a további operatív programok forrásait, további vissza nem térítendő támogatási forrásokat, pénzügyi eszközök alkalmazását, közvetlen brüsszeli forrásokat, városi bevonható magánforrásokat.</p> <p>A pénzügyi fenntarthatóság biztosítása érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - üzleti modell bemutatása, - finanszírozási terv meghatározása, - projektcsatorna fejlesztés gyakorlatának kialakítása és intézményesítése, - pénzügyi fenntarthatóság az üzemeltetés során. <p>A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve a fenntartható városfejlesztési stratégia elengedhetetlen része. A stratégia megvalósítását szolgáló beavatkozásokról úgy lehet a megvalósulás esélye mellett döntést hozni, ha a település (és környéke) rendelkezésére álló erőforrások, a helyi gazdasági-fejlesztési potenciál az úgynevezett megalapozó vizsgálatban előzetesen bemutatásra kerül. A pénzügyi terv (is) alapos és részletes alátámasztást, értékelést és elemzést igényel, amely a stratégia többi részéhez hasonlóan iteratív és szerepe kifejezetten a program megvalósulási feltételeinek biztosítása. A pénzügyi terv ezt a szerepét akkor tudja betölteni, ha teljes körű, szektorokon átívelő, települési és környéki kitekintéssel készül.</p> <p>A pénzügyi terv akkor válik érdemi hatással rendelkező dokumentum-elemmé, ha a településfejlesztésben érintett valamennyi szereplő számára megfelelő legitimációval bír. Ebben az önkormányzat kiemelt, de nem egyedüli szereplő – felelőssége közfunkciói által determinált, befolyása meghatározó, de a fejlesztéstervezés során élhet törvény adta lehetőségével, amikor az összes érintett szereplőt szóra (és tettekre) bírja a közös célok, a többéves stratégiai terv megvalósítása, finanszírozhatósága érdekében, gazdaság szervezési feladatkörében 16 eljárva.</p>

	<p>A tervnek igazodnia kell valamennyi, a helyi fejlesztési célrendszerben kijelölt projekt, programelem összesített forrásigényéhez, a felvázolt üzleti modell alapján. Ehhez – szükség szerint scenáriókkal is rendelkező – finanszírozási megoldásokkal kell rendelkeznie, amelyek kitérnek a majdani fenntartható üzemeltetés körülményeire és az egyes fejlesztési részcélok projektté alakításának lehetséges útvonalaira is. A pénzügyi terv akkor szolgál jól, ha valamennyi alapvető, fent kiemelt, alább részletezett összetevőre kitér. A pénzügyi terv egyes szakaszainak kidolgozottságát értelemszerűen befolyásolhatja a település (térségi kitekintéssel egybefoglalt) mérete, jogállása, a tervalkotó (programalkotó) gazdasági szereplők számossága és fejlesztési potenciálja, vagy éppen a település (térség) egyéb determinációi (kiemelt fejlesztési terület, kiemelt, vagy leszakadó térséghez tartozás stb.).</p> <p>Előzetes üzleti modell elkészítésének minimális tartalmi elvárásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stratégia üzleti modellje: összefoglalóan szükséges bemutatni a legfontosabb kööttségeket és lehetőségeket, amelyek befolyásolják a projektek finanszírozását. Nem szükséges minden bemutatott alfejezetet külön részletezni. Itt szükséges azonban bemutatni, hogy mikor milyen ütemezéssel várható a munka teljeskörű elvégzése. - A stratégia finanszírozási terve: a projekteket bemutató összefoglaló táblázat, a stratégia készítésekor rendelkezésre álló ismérveinek bemutatása. - Fenntartható üzemeltetés: a projekteket bemutató összefoglaló táblázat, a stratégia készítésekor rendelkezésre álló ismérveinek bemutatása. - Projektcsatorna fejlesztése: első lépésben nem szükséges kifejteni ezt a fejezetet.
<p>Mellékletek</p>	<p>Melléklet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antiszegregációs terv - Indikátor adatlapok - Lakossági és intézményi kérdőív ajánlások - Beavatkozás szintű finanszírozási tábla - Működési térkép sablon - Önértékelési eszköz
<p>Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervéhez kapcsolódó intézkedési lista</p>	

Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervéhez kapcsolódó pályázati rendszerben végrehajtandó intézkedési lista

	Komponens	Beruházás/reform	Intézkedés	Eljárási forma
1.	A. Demográfia ésköznevelés	21. századi technológiai környezetre épülő, versenyképes köznevelés	Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára	kiemelt
2.	A. Demográfia ésköznevelés	21. századi technológiai környezetre épülő, versenyképes köznevelés	Digitális oktatási megoldások beépítése a mindennapi nevelés- oktatási gyakorlatba, a 21. századi technológiai környezetre épülő, versenyképes köznevelés megteremtése, illetve a minőségioktatáshoz való hozzáférés javítása	kiemelt
3.	A. Demográfia ésköznevelés	Korai nevelés feltételeinek bővítése a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére és a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelésére	Bölcsődei nevelés kapacitásfejlesztése	pályázatos
4.	A. Demográfia ésköznevelés	Korai nevelés feltételeinek bővítése a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére és a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelésére	Tudásmegosztás a bölcsődei nevelés kapacitásfejlesztésében	kiemelt
5.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	Felsőoktatási képzések ágazati modernizációja	Felsőoktatási képzések ágazati modernizációja	kiemelt

6.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	Gyakorlatorientált felsőfokú képzés infrastrukturális- és készségfejlesztése	Gyakorlatorientált felsőfokú képzés infrastrukturális és készségfejlesztése	pályázatos
7.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	A felsőoktatási képzések és a felsőoktatási intézmény alaptervékenységéhez igazodó szolgáltatások intézményi innovációja, és a felsőoktatás felnőttképzési tevékenységének erősítése	A felsőoktatási képzések és a felsőoktatási intézmény alaptervékenységéhez igazodó szolgáltatások intézményi innovációja és a felsőoktatás felnőttképzési tevékenységének erősítése	pályázatos
8.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	Szakképzési digitális tananyagfejlesztés	Szakképzési digitális tananyagfejlesztés	kiemelt
9.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	21. századi szakképző intézményfejlesztési program	Szakképzési centrumok tagintézményeinek infrastrukturális és eszközfejlesztése, nem állami fenntartók IKT eszközfejlesztése	kiemelt
10.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	Országos Központi Akkreditált Vizsgaközpont komplexum kialakítása	Országos Központi Akkreditált Vizsgaközpont komplexum kialakítása	kiemelt
11.	B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő	“Az innovációs ökoszisztéma megerősítése” reform / “Nemzeti Laboratóriumok létrehozása és komplex fejlesztése” beruházás	Nemzeti Laboratóriumok létrehozása és komplex fejlesztése	pályázatos

12.	C. Felzárkózó települések	Közösségi megújuló energiatermelés és -felhasználás	Közösségi megújuló energiatermelés és -felhasználás	kiemelt
13.	C. Felzárkózó települések	Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása	Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása	kiemelt
14.	C. Felzárkózó települések	Helyi sajátosságokon alapuló munkaszocializáció és készségfejlesztés	Helyi sajátosságokon alapuló munkaszocializáció és készségfejlesztés	kiemelt
15.	C. Felzárkózó települések	Közösségorientált pedagógia	Közösségorientált pedagógia	kiemelt
16.	D. Vízgazdálkodás	Főművi vízpótlórendszerek építési munkái, új hálózatok és rendszerek kialakítása	A Duna–Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása – I. ütem	kiemelt
17.	D. Vízgazdálkodás	Főművi vízpótlórendszerek építési munkái, új hálózatok és rendszerek kialakítása	Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőve (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái (II–III. ütem kotrás)	kiemelt
18.	D. Vízgazdálkodás	Főművi vízpótlórendszerek építési munkái, új hálózatok és rendszerek kialakítása	Rábaköz-Tóköz vízpótlás fejlesztése	kiemelt
19.	D. Vízgazdálkodás	Szemléletformálás	Szemléletformálás	kiemelt
20.	D. Vízgazdálkodás	Természetvédelem	Természetvédelem	kiemelt
21.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Elővárosi vasúti hálózat kapacitásainak bővítése(HÉV)	Elővárosi vasúti hálózat kapacitásainak bővítése (HÉV)	kiemelt
22.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Versenyképes városi és elővárosi járműpark (zéró-emissziós/elektromos)	Versenyképes városi és elővárosi járműpark (zéró-emissziós/elektromos)	kiemelt
23.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Vasúthálózat szűk keresztmetszet kiváltás TEN-T korridoron	Vasúthálózat szűk keresztmetszet kiváltás TEN-T korridoron	kiemelt
24.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Zéró emissziós buszközlekedés fejlesztése	Zéró emissziós buszközlekedés fejlesztése	pályázatos

	25.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Kerékpárút fejlesztések	Kerékpárút fejlesztések	kiemelt
	26.	E. Fenntartható zöldközlekedés	Központi forgalomirányítás kiépítése TEN-T vasútvonalakon	Központi forgalomirányítás kiépítése TEN-T vasútvonalakon	kiemelt
	27.	F. Energetika (zöld átállás)	Átviteli rendszerirányító és elosztók klasszikus és intelligens hálózatfejlesztései	Átviteli rendszerirányító és elosztók klasszikus és intelligenshálózatfejlesztései	kiemelt
	28.	F. Energetika (zöld átállás)	Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva	Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva	pályázatos
	29.	G. Átállás a körforgásos gazdaságra	Hulladékgazdálkodási infrastruktúra fejlesztése	Hulladék előkezelést, -hasznosítást ösztönző infrastruktúrafejlesztése	kiemelt

30.	G. Átállás a körforgásos gazdaságra	Intelligens, innovatív és fenntartható ipar és másodnyersanyag piac erősítése	Hulladékok kémiai újrahasznosítása (chemical recycling)	kiemelt
31.	H. Egészségügy	A 21. századi egészségügy feltételeinek kialakítása	A 21. századi egészségügy feltételeinek kialakítása	kiemelt
32.	H. Egészségügy	Alapellátás fejlesztése a házi orvosok szerepének erősítésére, a lakóhelyközeli szolgáltatások bővítésére és a szakellátás tehermentesítésére	Alapellátás fejlesztése a házi orvosok szerepének erősítésére, a lakóhelyközeli szolgáltatások bővítésére és a szakellátás tehermentesítésére	kiemelt
33.	H. Egészségügy	Az egészségügy digitális átállásának támogatása	Az egészségügy digitális átállásának támogatása	kiemelt
34.	H. Egészségügy	Az orvosok jövedelemviszonyainak rendezése, a hálapénz kivezetése	Az orvosok jövedelemviszonyainak rendezése, a hálapénz kivezetése	kiemelt
35.	H. Egészségügy	Az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs program	Az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs program	kiemelt
36.	I. Horizontális intézkedések	Adataalapú döntéshozatali és jogalkotási folyamat támogatása	Adataalapú döntéshozatali és jogalkotási folyamat támogatása	kiemelt
37.	I. Horizontális intézkedések	Beavatkozások a vesztegetés kiszorítására az egészségügy területén	Vesztegetés kiszorítása az egészségügy területén	kiemelt
38.	I. Horizontális intézkedések	Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali Rendszer kiterjesztése	Automatikus Közigazgatási Döntéshozatali Rendszer kiterjesztése	kiemelt/ pályázatos

	39.	I. Horizontális intézkedések	Az ajánlattevői és ajánlatkérői oldal megerősítése	Az ajánlattevői és ajánlatkérői oldal megerősítése, (kutatás és képzés)	kiemelt
	40.	I. Horizontális intézkedések	Az ajánlattevői és ajánlatkérői oldal megerősítése	KKV-k közbeszerzési részvételét ösztönző támogatás	pályázatos
	41.	I. Horizontális intézkedések	Az ügyészség együttműködési rendszereinek magasabb szintre emelése	Az ügyészség együttműködési rendszereinek magasabb szintre emelése	kiemelt
	42.	I. Horizontális intézkedések	Közszolgáltatások hatékonyságát növelő nemzeti informatikai eszközekezelési rendszer megerősítés	Közszolgáltatások hatékonyságát növelő nemzeti informatikai eszközekezelési rendszer megerősítés	kiemelt

KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ

Programstratégia

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) az előző időszak Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programját (KEHOP) folytatja, figyelembe véve a 2021-2027 közötti időszak új keretrendszerét. A prioritásokon belül új beruházási területek jelennek meg, így például a települési zöld és kék infrastruktúrák, a vízvesztések csökkentése, a körfogásos gazdaság, a helyi energiaközösségek vagy a karbon intenzív megyék átállítása a karbonsemlegességre (ún. méltányos átmenet).

Prioritási tengelyek

1. Prioritási tengely: Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés

1.1. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatkezelés és katasztrófavédelmi reziliencia előmozdítása

Katasztrófakockázat csökkentés

Az intézkedések a katasztrófa elleni védekezés négy fő szakaszát veszik alapul, ezek a megelőzés, felkészülés, reagálás és helyreállítás. Támogatható a katasztrófavédelmi mobilitási képesség, objektumok és eszközpark (tehát a háttérinfrastruktúra és a szükséges eszközök) fejlesztése, az új, innovatív technológiai megoldások bevezetésének vizsgálata, alkalmazása, a releváns adatbázisok, mérő-, megfigyelő rendszerek fejlesztése, valamint az adatok és

információk elemzéséhez, kezeléséhez szükséges fejlesztések, de a humán és irányítási képességek fejlesztése is fontos elem.

Víz és település

A projektek kiváltó oka elsősorban valamely vízgazdálkodási probléma (pl. árvíz-, belvív-, káros víztöbblet, aszálykár, vízminőségi, ökológiai probléma), egyéb felszíni vagy felszín alatti vízhez kötődő probléma (pl. talajvízszint, vízhiány) kezelése/javítása, vízviisszatartás, vízhasznosítás, öntözés, csapadék és tüzivíztározás, vízhasználat és vízgazdálkodás hatékonyság javítás lehet.

Támogatható:

- Meglévő műtárgyak felújítása, átalakítása, elbontása, újak építése és az ezekhez tartozó infrastruktúra, eszközök beszerzése.
- Nagy folyók várható vízjárési szélsőségeinek csökkentése, az árvizek biztonságos levezetése érdekében összehangolt vízügyi, vízvédelmi és természetvédelmi intézkedések.
- Védvonalak és/vagy depóniával rendelkező vízfolyások megerősítése, előírásoknak megfelelő kiépítése, fejlesztése, továbbá áthelyezése, víztározók létesítése, megújítása, kék infrastruktúra kialakítása (előnyben részesítve a természetközeli vízviisszatartást, pl. városi tavak, mesterséges folyómedrek természetközeli visszaalakítása, lefedett vízfolyások napfényre hozása).
- A vízgazdálkodási problémák megoldása zöldinfrastruktúra kialakításával, part menti, víz közeli területek, holtágak revitalizációja, a természetes partszakaszok revitalizációja, megőrzése, a természetes partszakaszok visszaállítását célzó beruházások, a lakossági hozzáférést, használatot és tájékoztatást elősegítő beruházások és ökoszisztéma szolgáltatások.
- A település további fejlődését megalapozó beruházások előkészítése, források rendelkezésre állása esetén megvalósítása, az alapterülettel együtt költséghatékonyabban megvalósítható kisebb részelemek és a klíma alkalmazkodást, rezilienciát szolgáló beruházások.
- Belterületi vízrendezésnél a lefolyás integrált kezelése, felvízi szabályozással (helyben hasznosítás) és csak a helyben nem tartható csapadékvizek elvezetése alvízi (közművi) szabályozás IN-LINE, OFF-LINE tározással; meglévő árokrendszerek és központi befogadók revitalizálása, kiegészítő jelleggel kisléptékű, természetes vagy természetközeli vízmegtartó, vízkárelhárítási lehetőségek.
- A megfelelő működtetéshez és használathoz szükséges egyéb beavatkozások és beszerzések (pl. mederrendezés, kotrás, talajjavító iszapelhelyezés), a használathoz és használatra előkészítéshez tartozó eszközök, illetve a rendszerek önfenntartását és önálló, hatékony működését támogató beruházások.
- Vízbázis- és a vízkészletek védelmét, tározását célzó beruházások.

	<ul style="list-style-type: none"> • Puha és kapcsolódó beruházások, az alapberuházás néhány százalékának erejéig KFI. • Élményalapú szemléletformálási projektelemek, programok, a kapcsolódó szakágakkal együttműködve (éghajlatváltozás, víztakarékosság, természetvédelem, halgazdálkodás stb.). <p>Vízkár, aszálykár, vízvédelem</p> <p>Támogatható:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meglévő műtárgyak és rendszerek fejlesztése, átalakítása, bontása, újak építése, illetve ezek kiváltása zöldinfrastruktúra elemekkel, a felsoroltakhoz tartozó infrastruktúra és eszközök beszerzése • Védvonalak megerősítése, előírásoknak megfelelő kiépítése, fejlesztése, továbbá áthelyezése, hullámterek növelése és revitalizációja, tározók létesítése, megújítása előnyben részesítve a természetes vízviszatartást • A vízgazdálkodási rendszerek hatékonyabb működtetéséhez szükséges egyéb beruházások, pl. csatornák, víztestek összekötése, ideiglenes és állandó vízmegtartó, beszivárgást növelő területek kialakítása, a lefolyási és megtartási viszonyok működtetéséhez szükséges beruházások (mederrendezés, kotrás, vizes élőhelyek), célzott felszín alatti víztározás, a VKI célok elérését szolgáló beruházások (átjárhatóság, vízbázisvédelem, szennyezések kezelése, használt termálvizek tározása, hasznosítása, folyó és ártér kapcsolata, használaton kívüli műtárgyak elbontása, vízpartok természetközeli alakítása stb.) • A használathoz, használatra előkészítéshez tartozó eszközök és infrastruktúrák (pl. tájgazdálkodáshoz szükséges elemek, öntözéshez szükséges csatlakozási pontok stb.) • A térség fejlődését elősegítő kiegészítő beruházások, a rendszerek öfenntartását támogató beruházások (pl. napelem), klíma alkalmazkodás és az alapberuházás néhány százalékáig KFI. • Puha és kapcsolódó beruházások, pl. a vízgazdálkodási rendszerek működtetéséhez szükséges háttér infrastruktúra, monitoring, állapot és vízhasználatra vonatkozó felmérések, szemléletformálás, stratégiai tervezési feladatok.
	<p><u>2. Prioritási tengely: Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság</u></p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szennyvíz+ • Ivóvízminőség • Víztakarékosság és az éghajlatváltozás kihívásai <p>2.2. <u>A biológiai sokféleség megőrzése, városi zöldinfrastruktúra, a környezetszennyezés csökkentése</u> Zöld-kék infrastruktúra</p>

A települési zöld infrastruktúrának részei a kék infrastruktúraelemek, amelyek kölcsönös függőségi viszonyban vannak a vízgazdálkodási és víziközmű szektorok szürke infrastruktúráival, beleértve a csapadékvíz kezelését is. Az új időszakban célzott figyelmet kap ez a terület annak érdekében, hogy végbemenjen az új kihívásokat a klasszikus szürke infrastruktúra megoldásoknál gyakran költséghatékonyabban és társadalmilag nagyobb haszonnal kezelni képes zöld infrastruktúrák meghonosítása.

Támogathatók:

- A KEHOP Plusz által lefedett szakági területekhez kapcsolódó zöld-kék infrastruktúrák tervezése, kialakítása.
- Elsősorban közép- és nagyvárosi, valamint térségi (több települést vagy várostérséget érintő) zöld és kék infrastruktúrák és hálózatok tervezése (ZIFFA és egyes területek tájépítészeti terveinek készítése), kivitelezése, az ehhez szükséges adatbázisok, modellezések, IT és térinformatikai rendszerek, monitoring rendszerek kialakítása, illetve a szükséges kiegészítő beruházások (pl. közműkiváltás, fenntartáshoz szükséges eszközök stb.).
- Az épített környezet és a szélsőséges időjárás, éghajlatváltozás környezeti és emberi egészségre gyakorolt kockázatainak minimalizálását, hatásainak enyhítését célzó zöldinfrastruktúra beruházások.
- Levegőminőség javító és zajcsökkentő intézkedések, beleértve a forgalomcsökkentett zónák kialakítását és a felületképzést/átalakítást a teljes zöldinfrastruktúra beruházás korlátozott százalékáig.
- Új zöld és kék felületek kialakítása, meglévő víz- és zöldfelületek revitalizációja, felruházása többlet funkciókkal (rekreációs, ökoszisztéma szolgáltatások, adott terület klímaalkalmazkodása és az általa kiszolgált lakosság klímavédelme, változatosság növelése stb.).
- A zöldinfrastruktúra kialakításához szükséges egyéb infrastruktúra átalakítások (közlekedés, energia stb.), szükség szerint bontás és kármentesítés.
- Puha és kapcsolódó beruházások, KFI, szemléletformálás, a helyi közösség fenntartási munkákba történő bevonása.

2.3. A körforgásos gazdaságra való átállás előmozdítása

Körforgásos hulladékgazdálkodás

Támogatható:

- Az elkülönített hulladékgyűjtés fejlesztése, hatékonyságának fokozása és a fogyasztók szemléletformálása, ösztönzése (ideértve a csomagolási hulladékot, a biohulladék házi és ipari komposztálásához szükséges infrastruktúrát és eszközöket, a hulladékolajat, textilhulladékot, veszélyes hulladékot, egyéb kiemelt hulladékáramokat, mint az építési és bontási hulladék, elemek és akkumulátorok, gumiabroncs, elektromos és elektronikai berendezések hulladéka).
- A hulladék újrafeldolgozásához, a jó minőségű másodnyersanyag előállításához szükséges beruházások (kapacitásnövelés, hatékonyabb technológiákra történő átállás) támogatása, innovatív technológiákra történő átállás

	<p>támogatása, kritikus és egyéb (gazdaságosan kinyerhető) másodnyersanyagok kinyerése és újrafeldolgozása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visszaváltó rendszer kiépítése és bevezetése egyes italcsomagolásokra, amennyiben ennek létjogosultsága igazolt, újrahasználati központok számának növelése. • A hulladékkezelő központok és kiegészítő létesítmények kialakítása és a meglévők fejlesztése (mechanikai-biológiai előkezelők, központi válogatósorok, komposztálók, tárolókapacitások stb.) és ezzel egyetemben a rendszerek integrációja, racionalizálása. • A települési hulladék gyűjtésének és szállításának optimalizálása, infrastruktúrájának javítása, a költséghatékonyság ösztönzése (pl. igény szerinti szállítás, folyamatoptimalizáló rendszerek használata), e-járművek használatának elősegítése, hatékonyságnövelést és önfenntartást segítő beruházások (pl. energiahatékonyság, megújulók használata stb.). • A maradékhulladék létesítmények olyan járulékos elemeihez kapcsolódó beruházások, amelyek környezetvédelmi, klímavédelmi szempontból hasznosak (pl. depógáz hasznosítás a metáncsökkenés érdekében, csurgalékvíz kezelés stb.). • Felhagyott régi lerakók rekultivációja, kármentesítése ahol azt a felszín alatti víz károsodása indokoltá teszi, a rekultiválandó és más lerakókban lévő nyersanyaghasznosítás elősegítése, illetve a rekultivált terület hasznosításra előkészítése (pl. helyi energiaközösségi beruházásokhoz), az illegális lerakók felszámolása, különös tekintettel a vízbázisok védelmére és az illegális hulladék újratermelődésének megakadályozása. • Aktív, élményalapú, közösségteremtő szemléletformálás, körforgásos lehetőségek kihasználása (pl. „re-design”, „repair cafe” stb.), KFI, puha és kapcsolódó beruházások. <p><u>2.4. A biológiai sokféleség megőrzése, városi zöldinfrastruktúra, a környezetszennyezés csökkentése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Körforgásos gazdaság fejlesztése
	<p><u>3. Prioritási tengely: Környezet- és természetvédelem</u></p> <p><u>3.1. A biológiai sokféleség megőrzése, városi zöldinfrastruktúra, a környezet szennyezés csökkentése</u></p> <p><i>Szennyezett ipari és barnamezős területek kármentesítése</i></p> <p>Egykori vagy jelenlegi állami intézmények, állami vállalatok által elszennyezett területek környezeti kárainak felmérése, beavatkozási intézkedéseinek végrehajtása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati felelősségi körbe került szennyezett területek kármentesítése. • Gazdasági szereplő kötelezettek által végzendő kármentesítések végrehajtása, amennyiben a szennyezést más

okozta.

- Tényfeltárások, műszaki beavatkozási tervek készítése.
- KÁRINFO adatbázis frissítése, összekötése más adatbázissal, módszertani kézikönyvek, technológiai útmutatók elkészítése.

A környezeti elemek védelmét szolgáló intézkedések és korszerű technológiák

- Hatósági levegőminőségi ellenőrzések megalapozását elősegítő emissziós és immissziós mérőhálózat fejlesztése.
- Vízzennyezés megelőzését, csökkentését elősegítő intézkedések támogatása, mérő-megfigyelő rendszerek fejlesztése (önkontroll és hatósági ellenőrzés).
- A környezeti kihívásokra kidolgozott technológiai fejlesztések támogatása, új keletű, korszerű technikák alkalmazásának és meghonosításának támogatása.
- Környezetbarát szolgáltatások és termékek előállításának és vásárlásának ösztönzése, így pl. a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) bevezetésének továbbá az EU ökocímke, a hazai környezetbarát védjegy, valamint a zöld közbeszerzés alkalmazásának támogatásával. Zöld technológiák bevezetésének támogatása, amely segíti a hazai kkv-k nemzetközi versenyképességét is, mivel több országban a környezetbarát védjegy megléte alapkövetelmény a beszerzések, közbeszerzések során.
- A hazai környezetbarát Védjegy minősítési feltételrendszerének bővítése és kidolgozása új termék- és szolgáltatáscsoportokra. Hazánkban a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyezőkre vonatkozóan nem történik rendszeres mintavétel és laboratóriumi vizsgálat, így nem rendelkezünk információval a környezetben lévő mennyiségükről. A monitoring rendszer bővítése, valamint egy új adatbázis, más szakpolitikákkal összehangolt kialakítása elősegítheti a szakirányú kutatásokat és a döntéshozatalt.

A Natura 2000 területek és a zöldinfrastruktúra megőrzéséhez és kezeléséhez szükséges ökológiai és infrastrukturális feltételek megteremtése

- Kedvezőtlen állapotú természeti területek élőhelyeinek helyreállítása.
- Zöldinfrastruktúra külterületi elemei közötti ökológiai kapcsolatok fejlesztését célzó élőhelyrekonstrukció.
- Célzott fajmegőrzési beavatkozások.
- Természetvédelmi területkezelés és őrzés feltételrendszerének és infrastrukturális hátterének fejlesztése

A biológiai sokféleség és a Natura 2000 hálózat által nyújtott kulturális és rekreációs ökoszisztéma szolgáltatások fenntartható hasznosításához szükséges feltételek megteremtése

- A biológiai sokféleség, a természeti értékek bemutatására építő országos természetvédelmi oktatóhálózat

	<p>infrastrukturális és tartalmi fejlesztése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A természetjárás, a belföldi aktív turizmus helyszíneit biztosító, hálózatosan szerveződő bemutató infrastruktúra fejlesztése. • A hiányzó, nagy befogadóképességű nemzeti parki belépési pontok (látogatóközpontok) létrehozása és az ezekre épülő bemutatóhelyek (tanösvények, kiépített túraútvonalak, bemutató és információs pontok) fejlesztése, kiegészítése • A természetvédelmi tájegységek adottságaihoz illeszkedő, gyalogos, vízi, kerékpáros és lovas túraútvonalak infrastruktúrájának, valamint a Natura 2000 területek és védett természeti területek látogathatóságát és bemutatását biztosító épített, zöld és informatikai infrastruktúra kialakítása, fejlesztése • A természeti örökség és az általa nyújtott alapvető szolgáltatások megőrzésével kapcsolatos országos kommunikáció és szemléletformálás. <p><i>A biológiai sokféleség megőrzését, az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartható hasznosítását és a zöldinfrastruktúra fejlesztését megalapozó információs rendszerek fejlesztése</i></p>
	<p><u>4. Prioritási tengely: Megújuló energiagazdaság</u></p> <p><u>4.1. Energiahatékonysági intézkedések előmozdítása</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer esetében alkalmazott katalógusban lévő energiahatékonysági beruházások és intézkedések. • Igazolhatóan energiahatékonyság-növekedéssel járó egyedi intézkedések. • Épületburkot érintő korszerűsítés (szigetelés, nyílászárócsere). • Épületgépészetet célzó fejlesztések (fűtési és hűtési, valamint használati melegvíz előállításáért felelős rendszerek, berendezések modernizálása), világításkorszerűsítés stb. • Az épületenergetikai felújításhoz kapcsolódó megújuló energiaforrásokat hasznosító, illetve azokból elektromos áramot előállító használati méretű kiserőművek telepítése. • Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetéséhez és működtetéséhez kapcsolódó tevékenységek. • Zöldtető, zöldfal létesítése, előnyben részesítve az extenzív, minimális fenntartást igénylő megoldásokat. Épületszerkezet átalakítása, megerősítése, vízszigetelése a zöldtető megvalósíthatóság érdekében, zöldfal tartószerkezetének kialakítása, ültetőközeg létesítése, növénytelepítés. • Zöldtető, zöldfal kialakításához kapcsolódó szemléletformálás, tájékoztatás műszaki feltételekről, energiahatékonysági hatásokról stb. • Puha és kapcsolódó beruházások, az alapberuházás néhány százalékának erejéig kutatás-fejlesztés-innováció

	<ul style="list-style-type: none"> • Szemléletformálási elemek, programok a kapcsolódó szakpolitikákkal együttműködve. <p><u>4.2. A megújuló energiák ösztönzése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Megújuló energiák ösztönzése az egyéni és közösségi szintű villamosenergia-termelésben • Egyéni és közösségi fűtés-hűtés megújuló energia alapra helyezése korszerű biomasszakazánok telepítése; <p><u>4.3. Korszerű, szolgáltatásokat támogató energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az átviteli- és elosztóhálózatok rugalmasságát célzó fejlesztések, intelligens energiarendszerek és az energiatárolás ösztönzése • Településközponti fűtésre csatlakozás elősegítése • A távhőrendszer megújuló energia alapra helyezése • A hidrogén mint energiahordozó és -tároló széleskörű alkalmazásának elősegítése <p><u>4.4 Az éghajlatváltozás mérséklése és hatásaihoz való alkalmazkodás, kockázatkezelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A klímaváltozás okozta szélsőséges időjárási jelenségek egészségügyi hatásaihoz való alkalmazkodás érdekében fontos célkitűzés a gyakoribb extrém időjárási események (pl. hőhullámok) egészségügyi hatásainak kivédésére való felkészülés. • A fentiek mellett további célkitűzés a klímaváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz és következményeihez való alkalmazkodást, valamint a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló információ és tudáskészlet megteremtése és további fejlesztése.
EURÓPAI HORIZONT - AZ UNIÓ KÖVETKEZŐ KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS BERUHÁZÁSI PROGRAMJA (2021– 2027)	
Cél	<p>Az EU ambiciózus kutatási és innovációs keretprogramjának (2021–2027) célja</p> <ul style="list-style-type: none"> • az EU tudományos és technológiai bázisainak, valamint az Európai Kutatási Térségnek (EKT) a megerősítése • Európa innovációs kapacitásának és versenyképességének fellendítése és a munkahelyteremtés • a polgárok prioritásainak megvalósítása, valamint az uniós társadalmi-gazdasági modell és értékek megőrzése

Költségvetés	A Bizottság 100 milliárd EUR költségvetést javasol az Európai horizont program céljaira.											
	<p>1. pillér KIVÁLÓ TUDOMÁNY: az Unió tudományos bázisa kiválóságának megerősítése és bővítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Európai Kutatási Tanács ♣ A legjobb kutatók és csapataik által végzett felderítő kutatások • A kutatók új ismeretekkel és készségekkel való felvértezése a mobilitás és képzések révén • Kutatási infrastruktúrák ♣ Integrált és összekapcsolt, élvonalbeli kutatási infrastruktúrák <p>2. pillér – Klaszterek Globális kihívások és az európai ipar versenyképessége: az uniós szakpolitikák és a fenntartható fejlesztési célok alapját képező legfontosabb technológiák és megoldások ösztönzése</p>											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="515 566 1232 606">Klaszter</th> <th data-bbox="1232 566 2098 606">Beavatkozási területek</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="515 606 1232 933">Egészségügy</td> <td data-bbox="1232 606 2098 933"> <ul style="list-style-type: none"> • Egészséges élet • Nem fertőző és ritka betegségek • Eszközök, technológiák és digitális megoldások az egészségügyben és az ápolás-gondozásban. • Egészséget meghatározó környezeti és társadalmi tényezők • Fertőző betegségek, beleértve a szegénységgel kapcsolatos és elhanyagolt betegségeket • Egészségügyi rendszerek </td> </tr> <tr> <td data-bbox="515 933 1232 1085">Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom</td> <td data-bbox="1232 933 2098 1085"> <ul style="list-style-type: none"> • Demokrácia és jó kormányzás • Társadalmi és gazdasági változások • Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom </td> </tr> <tr> <td data-bbox="515 1085 1232 1236">A társadalmat szolgáló polgári biztonság</td> <td data-bbox="1232 1085 2098 1236"> <ul style="list-style-type: none"> • A katasztrófákkal szemben ellenállóképes társadalmak • Védelem és biztonság • Kiberbiztonság </td> </tr> <tr> <td data-bbox="515 1236 1232 1386">Digitális gazdaság, ipar és világűr</td> <td data-bbox="1232 1236 2098 1386"> <ul style="list-style-type: none"> • Gyártási technológiák • Fejlett anyagok • Újgenerációs internet • Körforgásos iparágak </td> </tr> </tbody> </table>	Klaszter	Beavatkozási területek	Egészségügy	<ul style="list-style-type: none"> • Egészséges élet • Nem fertőző és ritka betegségek • Eszközök, technológiák és digitális megoldások az egészségügyben és az ápolás-gondozásban. • Egészséget meghatározó környezeti és társadalmi tényezők • Fertőző betegségek, beleértve a szegénységgel kapcsolatos és elhanyagolt betegségeket • Egészségügyi rendszerek 	Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrácia és jó kormányzás • Társadalmi és gazdasági változások • Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom 	A társadalmat szolgáló polgári biztonság	<ul style="list-style-type: none"> • A katasztrófákkal szemben ellenállóképes társadalmak • Védelem és biztonság • Kiberbiztonság 	Digitális gazdaság, ipar és világűr	<ul style="list-style-type: none"> • Gyártási technológiák • Fejlett anyagok • Újgenerációs internet • Körforgásos iparágak 	
Klaszter	Beavatkozási területek											
Egészségügy	<ul style="list-style-type: none"> • Egészséges élet • Nem fertőző és ritka betegségek • Eszközök, technológiák és digitális megoldások az egészségügyben és az ápolás-gondozásban. • Egészséget meghatározó környezeti és társadalmi tényezők • Fertőző betegségek, beleértve a szegénységgel kapcsolatos és elhanyagolt betegségeket • Egészségügyi rendszerek 											
Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrácia és jó kormányzás • Társadalmi és gazdasági változások • Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom 											
A társadalmat szolgáló polgári biztonság	<ul style="list-style-type: none"> • A katasztrófákkal szemben ellenállóképes társadalmak • Védelem és biztonság • Kiberbiztonság 											
Digitális gazdaság, ipar és világűr	<ul style="list-style-type: none"> • Gyártási technológiák • Fejlett anyagok • Újgenerációs internet • Körforgásos iparágak 											

		<ul style="list-style-type: none"> • Űrkutatás, többek között földmegfigyelés • Kialakulóban lévő alaptechnológiák • Digitális technológiák, pl. kvantumtechnológia • Mesterséges intelligencia és robotika • Fejlett számítástechnika és nagy adathalmazok • Alacsony szén-dioxid-kibocsátású és tiszta ipar • Kialakulóban lévő alaptechnológiák
	Éghajlat, energia és mobilitás	<ul style="list-style-type: none"> • Éghajlatkutatás és az éghajlattal kapcsolatos megoldások • Energiarendszerek és -hálózatok • Közösségek és városok • Ipari versenyképesség a közlekedési ágazatban • Intelligens mobilitás • Energiaellátás • Energetikai átállással érintett épületek és ipari létesítmények • Tiszta, biztonságos és hozzáférhető közlekedés és mobilitás • Energiatárolás
	Élelmiszerek, biogazdaság, természeti erőforrások és környezet	<p>Környezeti megfigyelés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és vidéki térségek • Körforgásos rendszerek • Élelmiszerrendszerek • Biológiai sokféleség és természeti erőforrások • Tengerek, óceánok és szárazföldi vizek • Bioalapú innovációs rendszerek az uniós biogazdaságban
<p>3. pillér INNOVATÍV EURÓPA: a piacteremtő áttörések és az innovációhoz vezető ökoszisztémák előmozdítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Európai Innovációs Tanács ♣ Az áttörést jelentő és piacteremtési potenciállal rendelkező innovációk támogatása • Európai innovációs ökoszisztémák ♣ Kapcsolatteremtés a regionális és nemzeti innovációs szereplőkkel • Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) ♣ A kulcsszereplők (kutatás, oktatás, vállalkozások) felsorakoztatása az innováció elősegítését szolgáló közös cél mögé 		